

Camí Ral₃₀

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons

Setembre de 2010 número 30

Ajuntament de Copons

Butlletí informatiu i d'opinió Vila de Copons
Edita: Ajuntament de Copons, Àrea Municipal de Cultura
Àngel Guimerà, 8, 08289 Copons, Anoia, Tel. 938 090 000 Fax: 938 090 013
Correu electrònic: camiral@copons.net
Disseny i maquet: ESPAI GRAFIC, Igualada
Dipòsit legal: B-7571-96
Tiratge: 550 exemplars

Publicació periòdica / Distribució gratuïta
Imatge portada: Bastoners **Foto:** Carles Muñoz Mora
Coordina: Elisenda Mercadal Segura, Núria Pons Torrents i Montse Soteras Corbella
Agraïm la col·laboració de Xènia Ribá Ruiz

Sumari

- 3 Editorial
- 3 Què s'està fent?
- 4 Plens
- 6 Parlem de gegants -2
- 8 Teresa Clotet
- 10 La Caseta de l'Hort
- 11 Cinquena promoció d'alumnes de La Caseta de l'Hort
- 12 Carnaval de cuiners a l'Escola
- 12 Festival de dansa
- 13 Exposició "Invents i descobriments que ens han canviat la vida"
- 14 Festa final de curs 2010
- 14 L'Estiu
- 15 Festa Major de Sant Sebastià
- 15 Edició macrojocs 2010
- 16 Carnestoltes
- 17 L'esport de l'orientació torna a Copons
- 17 Retrospectiva pictòrica Xavier Martí Tello 1942-2008
- 18 Caramelles
- 18 Les primeres comunions a Copons
- 19 Setmana de la Gent Gran
- 19 Els capgrossos i la cucafera a la Festa Major de Rubió
- 20 Cap a la Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya
- 22 El Circ a les Feixes ha fet... 10 ANYS!!!
- 22 El Grup de Teatre no parem
- 23 La pressió arterial
- 24 Resum de fets, activitats i actes. Desembre 2009 a juliol 2010
- 26 Llengües romàniques - El gallec
- 26 El nostre entorn natural: Nepta - Nèbeda
- 27 Travessa del Pirineu, de l'Atlàntic a la Mediterrània (2006 - VII)
- 30 Senyeres: La Torre de la Manresana
- 31 Transports i telèfons d'interès

Millor publicació periòdica d'àmbit local

Méls butlletí municipal de l'any

Els articles publicats a Camí Ral reflecteixen solament l'opinió dels autors, no forçosament la de l'Ajuntament.

Ajuntament

Què s'està fent?

El temps va passant i ens trobem de ple en l'últim any de la legislatura. Seran temps de petits canvis al poble, en què ens dedicarem a acabar alguns dels punts del programa electoral que es van presentar en la campanya.

En el moment de redactar aquest article s'estaven duent a terme les obres de la tercera fase de la Sala Polivalent. S'ha aconseguit quadrar el pressupost de què disposem amb les obres mínimes que necessitem per poder gaudir d'aquest equipament. Ha estat una obra llarga, molt més del que es desitjava, i que sembla que per fi podrem dur a terme amb la seva finalització. Ja us avanço que l'obra s'acabarà amb algunes mancances, bàsicament de mobiliari, però amb totes les eines necessàries per al seu funcionament. Esperem, també, tenir la potència de llum necessària. Aquesta obra és finançada per la Diputació de Barcelona i la Generalitat de Catalunya.

Treure els cotxes del poble era una dels punts que teníem dins del nostre programa electoral. Després de copsar l'opinió veïnal, s'ha cregut adient posar les eines necessàries per portar-ho a terme. S'ha adequat un espai a l'interior del poble, concretament a l'hort de cal Reiet, per poder aparcar tots els cotxes que actualment ocupen els carrers del nucli, facilitant així un espai per a la gent que no gaudeixi de cap garatge particular i a la vegada potenciar l'espai del nucli, donant-li un caire diferent. Aquesta obra és finançada pel Fons Estatal d'Ocupació i Sostenibilitat Local (FEOSL 2010).

M'agradaria des d'aquestes línies donar una menció especial al projecte de recollida orgànica que s'ha implantat al nostre municipi i que ha tingut una acollida espectacular per part de tots vosaltres. Ha estat la il·lusió que heu posat tots el que heu fet que aquest projecte hagi funcionat amb un èxit rotund, i sigui l'enveja de molts altres municipis. Esperem que tots continuem posant la mateixa il·lusió perquè el projecte continuï pel mateix camí. Cal felicitar al Gonzalo Pocoví per la fe que ha tingut en el projecte i que ha possibilitat el seu èxit.

Sabem tots que, amb l'actual conjuntura econòmica, la lluita per trobar els recursos necessaris pel funcionament de tots els serveis resulta molt complicada. És voluntat d'aquest equip de govern, doncs, anar exposant el cost de cada un d'ells, perquè entre tots valorem si la relació entre el cost i el benefici és la idònia.

Carles Mas Riera, *alcalde* ■

Editorial

Primers dies de juliol.
Malgrat la crisi, els enrenous polítics i financers, i la calor que es comença a notar, a Copons l'estiu ha començat amb empenta.
Casal d'estiu i cursets de natació, tardes de remull a la piscina i vespres de carrer, la canalla corre pel poli i la gent gran passeja o reposa a la fresca tot fent tertúlia.
De bon matí i cap al tard els més valents treballen els horts, aviat podran arrencar les patates i els tomàquets comencen a trencar el color...
A la nit s'ha d'enllestir aquest Camí Ral i el grup de teatre assaja sense parar.
I dissabte els bastoners vam estrenar vestit i il·lusions a la Trobada de Montblanc.

empenta
esforç
il·lusió
treball i
dedicació

que seguim compartint i
transmetent als més joves,
tot fent poble, tot fent país.

Elisenda Mercadal Segura

MARTINA MUÑOZ, 5 ANYS

PLE EXTRAORDINARI DEL DIA 14 DE DESEMBRE DE 2009

1.- S'aprova l'esborrany de l'acta de l'anterior, corresponent a l'ex-traordinària del dia 7 d'octubre de 2009.

2.- S'acorda procedir a la devolució a MAIP de la quantitat en metàl·lic de 1.593,15 €, dipositada com a garantia definitiva de les obres "Enllumenat públic de Copons 1ª fase".

3.- S'acorda destinar el 100 per cent de l'assignació per a la pres-tació supramunicipal de serveis del Fons de Cooperació Local de Catalunya, any 2009, que pertoca a l'Ajuntament de Copons, al Con-sorci de Promoció Turística Alta Anoia. L'import és de 3.228,74 €.

4.- Vista la renúncia de l'actual secretària del Jutjat de Pau de Copons, M. Gràcia Carreras Verdaguer, s'acorda nomenar com a secretari titular del Jutjat de Pau de Copons, al senyor Albert Rica i Villagra auxiliar administratiu de l'Ajuntament de Copons, i com a secretària suplent la senyora Anna Roig i Ripoll, també auxiliar administrativa de l'Ajuntament de Copons.

5.- S'acorda aprovar la certificació d'obra núm. 1 i única correspon-ent al projecte d'aquest municipi titulat INTERCONNEXIÓ DEL CLAVEGUERAM DE COPONS, per un import total de 54.335,00 €.

6.- S'acorda sol·licitar a la Caixa Catalunya la renovació d'una ope-ració de crèdit a curt termini per import de 72.000,00 €.

7.- S'acorda l'aprovació del tancament de les obres corresponents al projecte presentat al FEIL 2009 "INTERCONNEXIÓ DEL CLA-VEGUERAM DE COPONS.

8.- S'acorda aprovar el conveni de col·laboració presentat per la *Federació Anoienca de Comerç i Serveis (FACS)* per tal de desenvolupar el programa de promoció econòmica, comercial, for-matius, d'igualtat i socials, segons el text tramès.

9.- S'acorda aprovar el conveni de col·laboració presentat per la societat mercantil RECICLOIL, SL per tal de desenvolupar el servei municipal de recollida selectiva d'olis de cuina domèstics de Copons.

10.- S'acorda aprovar la relació de factures corresponents a l'exer-cici 2008, pendants d'aprovació per manca de dotació pressupos-tària, que tot seguit s'indica, pel seu import total de 5.424,79 €.

11.- S'acorda aprovar el conveni de col·laboració presentat pel consorci Localret per tal de dur a terme el procés de contractació centralitzada dels serveis de telecomunicacions de diversos muni-cipis de la comarca.

12.- S'acorda aprovar el **Conveni marc de col·laboració** entre el Departament de Governació i Administracions Públiques, en nom de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, el Consorci Local-ret, l'Ajuntament de Copons i el Consorci Administració Oberta Electrònica de Catalunya per a l'impuls i el desenvolupament de la interoperabilitat dels sistemes d'informació de les administracions catalanes. S'acorda nomenar el Sr. Ricard Espelt i Rodrigo regidor de noves tecnologies, amb DNI 46.585.260 W com a interlocutor/a únic/a de l'entitat davant el Consorci AOC.

PLE EXTRAORDINARI DEL DIA 26 DE GENER DE 2010

1.- S'acorda acceptar la subvenció de 67.704,15 €, que ens con-cedeix el Consell Català de l'Esport per a l'actuació *Ampliació de vestidors de pista poliesportiva i piscina*. I formalitzar un préstec de 47.429,00 € amb l'Institut Català de Finances destinat a l'ac-tuació a dalt referenciada.

2.- S'acorda aprovar inicialment la memòria valorada d'aquest muni-cipi titulat ARRANJAMENT DE CAMINS I APARCAMENT DE COPONS, redactat per Josep Ticó Ortet, amb un pressupost total per contracte de 27.057,00'- euros.

3.- S'acorda aprovar la realització del projecte, "Arranjament de camins i aparcament de Copons" redactat per l'enginyer Josep Ticó i Ortet amb un pressupost de 27.057,00 IVA inclòs. Apro-var tanmateix l'ampliació del servei municipal de mainaderes "la Caseta de l'Hort" destinant 6.781,00 € provinents del FEOSL a sufragar aquest servei. Sol·licitar al Ministeri de Política Territorial, en el marc del Fons Estatal per la Ocupació i la Sostenibilitat Local, una subvenció de 27.057,00 € per al finançament del projecte "Arranjament de camins i aparcament de Copons " i de 6.781,00 € per sufragar les despeses d'ampliació del servei municipal de mainaderes "la Caseta de l'Hort"

4.- S'acorda sol·licitar a la Generalitat de Catalunya (DGAP) partici-par en la convocatòria de compensacions econòmiques a favor dels ajuntaments perquè abonin retribucions a determinats càrrecs elec-tes, per a l'any 2010 i es determina que els càrrecs electes als quals s'abonarà la retribució a càrrec de la compensació, amb indicació del règim de dedicació i de l'import de la retribució mensual, són els següents: *Càrrec:* alcalde-president *.Dedicació:* completa, 100%.

5.- S'acorda aprovar el Compte general del pressupost municipal únic de l'Ajuntament de Copons, corresponent a l'exercici 2008, sense objeccions ni esmenes, restant sotmès a la superior fiscalit-zació externa de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

PLE EXTRAORDINÀRI DEL DIA 15 DE MARÇ DE 2010

1.- S'acorda aprovar els Comptes de gestió i recaptació que rendeix l'OGT de la Diputació de Barcelona corresponent a l'Ajuntament de Copons de l'exercici 2009.

2.- S'acorda aprovar la formalització del Pacte de Salut per a l'Anoia, s'acorda aprovar inicialment la constitució del Consorci del Govern Territorial de Salut de l'Anoia i els seus Estatuts

3.- S'acorda aprovar inicialment el projecte tècnic titulat *SALA POLIVALENT F3*, redactat per Llró Engineer, amb un pressupost total per contracte de 242.978,35 €.

4.- S'acorda contractar mitjançant l'oferta econòmica més avan-tatjosa amb diversos criteris d'adjudicació, per procediment obert i tramitació ordinària, les obres titulades *SALA POLIVALENT F3*, amb un pressupost de licitació de 209.464,10 € (IVA apart).

5.- S'acorda procedir a la devolució a ATRI, SL de l'aval definitiu num. 1434/10 del Banc Popular per un import de 17.386,53 €, dipositat com a garantia definitiva de les obres relatives al projecte "*Sala Polivalent 2a fase*".

6.- S'acorda procedir a la devolució a PUBLIANOIA, SL de l'aval definitiu de la Caixa de Terrassa per un import de 34.092,75 €, dipositat com a garantia definitiva de les obres relatives al projecte "*Urbanització del sector residencial "El Castell"*".

7.- S'acorda aprovar la rectificació de la descripció de la fita sisena comuna als municipis de Sant Guim de Freixenet, Copons i Veciana, i la línia de terme entre les fites segona i tercera, continguda en l'acta de les operacions de delimitació de data 9 de maig de 2007 entre els termes municipals de Sant Guim de Freixenet i Copons, que ha de quedar descrita de la següent manera: Fita 3: se situa a Pla d'Amorós, al costat del Forn de la Calç, i a uns dos-cents metres al sud de la carretera de Sant Guim de Freixenet a Sant Martí Sesgueioles BV-1001, i en el límit de propietats de Joan Estany Albareda, en terme de Veciana i Copons. La línia de terme reconeguda entre les fites segona i tercera és la recta compre-sa entre totes dues fites. Aquesta fita també és comuna amb el municipi de Veciana. Les coordenades UTM ED50 31T són: X: 369445.0 i Y: 4612897.0.

8.- S'especifica que els acords municipals adoptats, relatius a la delegació en la Diputació de Barcelona abasten les facultats de gestió i/o recaptació dels tributs i altres ingressos de dret públic que a continuació s'enumeren:

- I.- Impost sobre béns immobles**
- II.- Impost sobre activitats econòmiques**
- III.- Impost sobre vehicles de tracció mecànica**
- IV.- Impost sobre increment del valor dels terrenys de naturalesa urbana**
- V.- Taxa per utilització privativa o aprofitaments especi-als constituïts en el sòl, subsòl o volada de les vies públiques municipals, a favor d'empreses explota-dores de serveis de subministraments que resultin d'interès general, l'import de la qual consistirà en l'1,5 per 100 dels ingressos bruts procedents de la facturació que obtinguin anualment en cada terme municipal les referides empreses i per la prestació del servei de telefonia mòbil**
- VI.- Taxa de recollida d'escombraries**
- VII.- Taxa de cementiri**
- VIII.- Contribucions especials**
- IX.- Impost sobre construccions, instal·lacions i obres.**
- X.- Taxes diverses:**
  - Taxa per l'expedició Llicencies Urbanístiques**
  - Taxa per la prestació del serveis d'intervenció inte-gral de l'administració en les activitats i instal·lacions**
  - Taxa pel subministrament d'aigua**
- XI.- Altres ingressos de Dret Públic Tributaris**
- XII.- Altres ingressos de dret públic, no tributaris**
  - Execucions subsidiàries**
  - Concessions administratives**
  - Sancions diverses**

PLE EXTRAORDINÀRI DEL DIA 11 DE MAIG DE 2010

1.- S'acorda declarar vàlid l'acte licitatori per procediment obert, oferta econòmica més avantatjosa amb dos criteris de valoració i tramitació urgent, convocat per a la contractació de l'execució de l'obra SALA POLIVALENT 3A FASE, i adjudicar definitivament la contractació de referència a l'empresa CONSTRUCTORA DE CALAF, SAU per un import total de 195.308,08 € (IVA apart), mes les millores ofertades d'acord amb el contingut de la propo-sició presentada.

2.- S'acorda sol·licitar per fer front a les conseqüències del tempo-ral, que els diferents departaments de la Generalitat implicats, obrin línies d'ajuts per minimitzar els efectes de la nevada, especialment pel que fa a la neteja de boscos i restauració de camins, i traslladar el text de la Moció al Govern de la Generalitat de Catalunya

3.- S'acorda aprovar el pressupost municipal únic d'aquest Ajunta-ment per al present exercici 2010 i el seu estat consolidat d'acord amb els següents estats d'ingressos i de despeses:

ESTAT D'INGRESSOS

A) Operacions corrents	
Capítol	Euros
1.- Impostos directes	135.300,00.
2.- Impostos indirectes	7.000,00
3.- Taxes i altres ingressos	75.200,08
4.- Transferències corrents	139.400,00
5.- Ingressos patrimonials	14.100,00
B) Operacions de capital	
Capítol	Euros
6.- Alienació d'inversions reals	0,00
7.- Transferència de capital	272.344,92
8.- Actius financers	0,00
9.- Passius financers	0,00
Suma	643.345,00

ESTAT DE DESPESES

A) Operacions corrents	
Capítol	Euros
1.- Despeses de personal	161.000,00
2.- Despeses de béns corrents i serveis	134.290,08
3.- Despeses financeres	29.800,00
4.- Transferències corrents	2.510,00
B) Operacions de capital	
Capítol	Euros
6.- Inversions reals	272.344,92
7.- Transferències de capital	0,00
8.- Actius financers	0,00
9.- Passius financers	43.400,00
Suma	643.345,00

S'acorda aprovar la plantilla de personal comprensiva de tots els llocs de treball de la Corporació reservats a personal funcionari, laboral i eventual, segons detall:

A) PERSONAL FUNCIONARI: Fun.d'habilitació nacional. Un secre-tari-interventor,grup B (vacant).

B) PERSONAL LABORAL FIX: Dos auxiliars administratius/ves, Un agutzil (50% dedicació).

C) PERSONAL LABORAL EVENTUAL: Una mestra d'educació infantil, Una educadora infantil.

4.- S'acorda aprovar la rectificació de la descripció de la línia de terme entre les fites tretzena (F13) i catorzena (F14) , continguda en l'acta de les operacions de delimitació de data 20 de maig de 2008 entre els termes municipals de Copons i de Veciana , que ha de quedar descrita de la manera següent manera:
Fita 14: se situa en el punt d'intersecció dels eixos de les aigües de la rasa de la Coma i de la rasa de Cauba. La línia de terme reco-neguda entre les fites tretzena i catorzena segueix, des de la fita tretzena, la línia recta fins al punt de coordenades UTM ED50 31T X: 371090,4 i Y: 4611768,4, situat a l'eix de la rasa de la Coma, per on continua fins arribar a la fita catorzena. Les coordenades UTM ED50 31T són: X: 371454,8 i Y: 4611444,5.

5.- S'acorda destinar el 100 per cent de l'assignació per a la pres-tació supramunicipal de serveis del Fons de Cooperació Local de Catalunya, any 2010, que pertoca a l'Ajuntament de Copons, al Con-sorci de Promoció Turística Alta Anoia. L'import és de 3.312,49 €.

Parlem de gegants -2

Montserrat Galí Segué

Història dels gegants, la cuca i els capgrossos de Copons

L'any 1977, acabada la Festa Major de Copons, vàrem parlar amb en Jaume Closa, que n'era l'organitzador, per intentar fer alguna activitat de Festa Major adreçada a la mainada, i li vàrem suggerir de fer una cercavila organitzada pels mateixos nens (sempre el pressupost).

Així va ser com a l'inici del mes d'agost de 1978 vàrem reunir, a la Barraca, la mainada i juvenalla per intentar fer un Gegant i una Cuca. Es varen formar dos grups.

La Mª Rosa Valls, ajudada per l'Alba Franquet i en Jaume Closa i un grup d'infants, va dirigir la confecció del Gegant: el cap fet amb una gran caixa cilíndrica, dos perpals en creu lligats per en Xavi Aparici, una roba veig per túnica, una cortina per capa, un barret amb perruca de tires de roba i una cara divertida i mig esperpèntica per façana. Era un gegant molt divertit, li deien "el lleig". En Manuel Tudó i jo mateixa ens vàrem embranchar, amb un altre grup de juvenalla, a fer la Cuca: un gran cercol de troncs flexibles de riera era la base on es van anar fixant paper encolat i tires de llençol vell. Els ulls eren unes grans boles de paper penjades d'un cordill i el cos un tub de roba de punt blanca (que ens va proporcionar en Jaume Closa) muntat sobre cercols (jula-jops) que ens va proporcionar la mainada. Per pintar-la, la vàrem portar al Gelabert i cada tarda pujaven en Ferran Expósito i algun amic per acabar-la. A l'hora de la cercavila tothom havia de portar "instruments" per fer soroll. En Quildo Serrano hi va posar el carro i en Josep Martí es va vestir de presentador, i amb la nostra pròpia gresca vàrem recórrer tots el carrers de Copons anunciant la Festa Major. Va ser una bona festa!

El primer dia d'agost de 1979 en Jaume Closa va venir a can Gelabert i ens va dir: - En el programa de Festa Major hem anunciat una geganta. Verge Santíssima! Cal posar-se a treballar! La Geganta havia de néixer amb quinze dies. Reunits amb la Mª Rosa Valls i el Manuel Tudó van iniciar el projecte de la Geganta. Primer les proporcions. Després donar forma al cap, teixint filferro a l'entorn d'un tub de cartró gruixut. Cobrir i donar consis-

tència a tot el cap mentre prenia fesomia la geganta (tot això va ser llarg), i alhora pensar en tots els altres detalls:

- La perruca de fregalls d'espargnyons amb noguerina.
- El vestit de pubilla catalana (tallat per la Paquita Boix i cosit per la Maria Binefa, mare de l'Alba) i fet amb robes del Jaume Closa i de can Gelabert. El davantal dels Malgosa (cal Ganxo).
- Les mans plenes de cotó i un ramet.
- Les joies fetes per cal Riera (Miqueló).
- Comprar l'estructura, muntar-la, fer amb filferros i escuma un bon cul i una bona pitrera.
- Maquillatge
- ...

Tot eren corre-cuites, i creuàvem els dits perquè tot encaixés.

La mainada va aprendre una cançó per a la Cuca i una per a la Geganta:

La Cuca salta i balla, balla...

La Cuca salta i balla, balla amb els peus

Amb els peus, peus, peus

Amb el cap, cap, cap

Ai, que es dona un cop de cap!

La Geganta de Copons

ara balla, ara balla

La Geganta de Copons

ara balla pels balcons

A l'hora de la cercavila vaig vestir-me de pallaso i a voltar per tot el poble. El diumenge, sortint d'ofici, l'alcalde, el sr. Arnau, es va enfilar en una escala i va posar la banda a la Roseta de Copons.

La Roseta es va fer famosa i va sortir en el llibre *Gegants*, Matadepera, 1982, i quan anava a Festes Majors. Sempre la presentaven com la pubilla que busca gegant.

Li el va trobar l'any 1986, un gegant anomenat Ramon que va néixer de les mans de la Lourdes Senties, que va estar-se uns anys a Copons i, que amb el suport de la mainada, ens va deixar un bon Gegant. Va ser inaugurat el mateix any, per la Festa Major. En Ramon és un pagès que fa bona parella amb la Roseta. No és un gegant ferotge, més aviat és veu un bon jan, i la modista, la Dolors Ferrés, el va vestir amb pantalons.

La cercavila va quedar constituïda per sempre més i a ella s'hi van anar sumant altres elements. També la nostra música, tocada durant molts anys amb l'ajuda de la Mònica Gudayol i la portàtil FM.

Cap als anys 1983-85..., baixava un capgròs, "La gallina de can Gelabert", que se sumava a la cercavila.

L'any 1991, la Mònica Gudayol i l'Oriol Martí, en una escola d'estiu del poble, van fer el capgròs "El Sol". Els padrins van ser en Jordi Cirera i jo mateixa, i li vàrem posar els noms de Llorenç i Sebastià.

L'any 1998, la mateixa Mònica Gudayol i la seva germana Elena van fer el capgròs "La Lluna Violeta". Es va estrenar per la Festa Major d'hivern, amb una cercavila freda i poc habitual. Els padrins varen ser la Dolors Ferrés i en Xavier Martí.

L'Elena Gudayol, amb en Toni Alcoberro, en Ramon Serra, la Núria Navarro, en Jordi i la Mercè i les nenes Adela Sena, Elena Aparici i Marta Navarro van fer el capgròs "L'Estrella", en recordança de la Mònica Gudayol. De la seva construcció, la Francina Cirera en va fer un reportatge, emès en el programa Taller.doc de TV3.

L'any 2002, amb motiu de l'any Gaudi, l'Elena Gudayol va transformar la Cuca en gaudiniana.

El 17 de setembre de 2005, arran de les festes de Comerciants i Traginers de Copons es van encarregar dos gegants nous, vestits segons l'època dels traginers. Representen un comerciant, en Manuel Vidal i Pujol i la seva esposa na Raimunda Vidal i Roca. Van ser construïts pels tallers Casserras. En Josep Manuel Casserras i Solé va fer-ne primer un esbós, unint el coneixement de l'època dels traginers amb totes les seves idees. Després va iniciar el procés artesà: bust amb fang, motlles, reproducció amb cartró pedra, l'escabat, l'encarnat la decoració i finalment muntar i vestir. La talladora va ser l'Antònia Tarrés i la cosidora, la Dolors Rotxés.

Cloenda

Diu Joan Argenté en el llibre *Gegants*: " -Qui són els gegants sinó la imatge que de mi voldria haver? Tot allò més allunyat del que certament sóc.

- Què són els gegants sinó, potser, una obra artística col·lectiva, que a través de la cultura popular, ajuda a fer la sublimació de l'impuls que nega la condició d'un ésser humà limitat?" Mossèn Ballarín a l'*Avui* de 1982 va escriure: " El poble sap que Déu és ballador i a

manera de pregària fa ballar gegants, àguiles, nans i altres entremesos". Però perquè hi hagi gegants, cuques..., a part de geganters per fer-los ballar, és també imprescindible el poble: nens, nenes, ... i tota la quitxalla que ja s'ha fet gran o vella. Els gegants serien una cosa morta, uns ninots disfressats, sense tota la gent que els admira i la mainada que entre por i goig arriba a tocar-li una mà.

Els nostres gegants no són solament ninots. Com a ninots no aconseguirien aquells segons de silenci tens que s'estén per a tot el carrer o la plaça quan el gegant, ben plantat, fa giravoltar la seva capa. Els gegants són plens de les nostres il·lusions i dels nostres somnis. ■

Cuca

Gegant Lleig i Roseta

Manuel i Raimunda

Ramon, Roseta i caps grossos

Teresa Clotet Ferrer

Rosa Mata Francès

- De què feien els teus pares?

- El meu pare era carreter. Tenia *machos* i feia el transport amb carro. Després va tenir camions i feia transports curts amb el camió: del ciment a l'estació de tren d'Igualada, principalment. Va tenir el primer camió que va haver-hi aquí a Copons, abans de la guerra. Durant la guerra els rojos ens van prendre el camió, però després el vam trobar i el vam poder recuperar. També teníem una botiga aquí mateix. Veníem carn i queviures. Era petita, veníem allò que es venia aleshores: un caixó d'arengades, mongetes, pastes, xocolata... També fèiem de fonda. La gent venia a menjar i a dormir. Fèiem el caldo per a les treballadores de la fàbrica i per un ral els donàvem un plat de caldo i un tall de pilota. I per la Festa Major sempre teníem molta gent.

- Vas anar a l'escola? Què feies de petita?

- Vaig anar a escola aquí amb les monges, a la plaça, allà on viu ara el Tomàs. Hi havia nens i nenes. Tenien tota aquella casa i tot l'hort. Era molt maca aquella casa. Després va venir la senyoreta Maimí, que hi va ser molts anys i era molt maca. Jo ajudava a casa, a la botiga.

- Tens germans?

- Tenia un germà que es va morir el dia que es jubilà. Havíem viscut sempre junts. La meva mare es va morir jove. Després que es morís la meva mare, em vaig posar molt malalta. Primer vaig agafar una pleura, després de la pleura vaig agafar mal de Pott. Em vaig estar un any al llit sense moure'm. Jo, aleshores, devia tenir 17 o 18 anys, potser algun més... Aquí encara no era casada. El meu home el vaig conèixer quan es va acabar la guerra. Havien ensorrat el pont, i ell treballava a la carretera d'encarregat i venia a menjar aquí a casa. Ell era de Jorba, es deia Joan Miquel Saumell. Va ser alcalde molts anys. Era molt bona persona. Quan jo vaig estar malalta m'estava a casa els tiets i tenia una infermera que em cuidava. El metge em va dir que m'havia d'estar un any sencer al llit i jo esperava que s'acabés com la glòria. I passat l'any em va dir que s'allargava i que un altre any.. i aquí ens vam barallar amb el metge i ell va marxar enfadat, però al cap d'una estona va tornar i em va dir: - Perdonà'm, nena, que t'he fet enfadar i tenies raó-. Aleshores vaig anar al metge a Barcelona i vaig tenir consulta amb tres metges. Jo no ho entenia, perquè jo no em trobava malament. Vaig tenir visita amb el Dr. Pere Pons que era una eminència i que va

ser el meu metge durant molts anys. Aquest metge em va dir: -Ni un dia més al llit!, tu diràs!-. Això sí, em va fer una faixa com una cuirassa, i la duia per dormir i per tot.

-Però quin mal tenies?

-Em feia mal la cuixa i l'esquena, quan baixava escales... unes fiblades... Era un mal d'aleshores i en deien "mal de pot". Em torçava molt. Primer anava al metge cada mes, després cada tres mesos i després cada mig any. Anava al metge amb la tia cap a Barcelona amb la Hispano. A l'any i mig de la faixa em va dir que ja estava quasi curada. Aquesta faixa m'anava molt bé. Després l'he trobat a faltar. Me les feia una senyora de la clínica del Barraquer. Ara ja no es troben... Aquella dona tenia una força... Durant aquesta època ja festejava. Vaig festejar 7 anys.

(He buscat per internet el mal de Pott. És una tuberculosi de la columna vertebral que es localitza a la part inferior de la columna, que destrueix la substància que compon l'os i que fa que la columna es vagi torçant. Ocasionalment dolors molt aguts. Es cura amb repòs i amb un encotillat de guix. És una malaltia que, efectivament, es pot curar sense deixar seqüeles)

- I què feies? De què treballaves?

- A la fonda. Teníem viatjants que passaven per les botigues del poble i es quedaven a dinar. Per la Festa Major teníem els músics. L'amo del cal Jové i la seva dona, que havia sigut mis Espanya, també venien aquí a menjar i a dormir. Quan es va morir la meva mare vam tancar la fonda. Aquí vivíem el pare, la mare, el germà i la iaia. Però a les festes grosses teníem dues cuineres de Jorba. Els músics a la mitja part del ball venien a fer el ressopó i després tornaven a acabar el ball. En feien 8 a la tarda i 7 a la nit. També veníem la carn. Els últims anys ens van obligar a vendre la carn a la plaça. Per què? No ho sé, coses del poble. Vam anar allà a vendre carn nosaltres i un de cal Pastors Nous. Allà sota de cal Poldo. Després de la guerra ja vam plegar.

- Quan et vas casar?

- Em vaig casar als 29 anys. El meu marit sempre va treballar a la carretera. No va tenir mai cap accident. Era molt treballador. Em vaig casar ja gran. Vam esperar a haver-me curat del tot. El metge em va dir: -Ara ja et pots casar-. I més endavant em va preguntar: -Que voleu tenir algun fill?- I vam tenir la Montse. Al final anava al metge dos cops

Any 1945

l'any. Un dia em va dir: -Saps, nena?, avui fa un quart de segle que véns!-. En tinc molt bon record d'aquell metge. Era un senyor alt, gran i tenia un despatx ple de llibres. En aquella casa hi havia una noia a la porta i si li donaven una miqueta per sota et deixava passar al davant. Una vegada jo tenia hora a les 4h i vaig entrar a les 7h. I el metge em va dir: -Què et passa?- I li vaig dir que estava nerviosa. -A quina hora has vingut? -doncs a les 4h. I va cridar a aquella infermera i li va dir: - Ara li pagaràs a aquesta nena un taxi fins a Copons i que sigui l'últim dia que facis una cosa d'aquestes!-. I allà es va acabar, i des d'aleshores passava sempre la primera. Un dia el metge em diu: -Quants fills tens?- I jo li vaig dir: -Doncs un, els que em va dir vostè!- I aleshores em diu - Dona, tampoc s'ha de creure tot!- I un bon dia va agafar un llibre i un paper i vinga a donar voltes i, al final, després d'una estona de fer-me patir, em va dir : - Ja estàs curada!!!

- I quant temps vas estar malalta, doncs?

- Malalta, oficialment, 25 anys. Però, de fet, sempre! Sempre tenia coses. Jo tinc un pulmó que funciona molt poc des de la pleura, i agafava uns constipats molt forts, i vinga injeccions... Sempre estava delicadeta, però mira, *aquí estoy!*

- I quan vas perdre el teu marit?

- El meu home es va morir que ja estava jubilat. Sempre anava a l'hort. Un dia es va trobar malament i vaig fer venir la metgessa.

Ell encara va dir:- Recorda que la setmana entrant he d'anar pel carnet del cotxe- I tot d'un plegat li va començar a fer mal el braç i ja va estar. Tenia 82 anys quan es va morir.

- I així va fer força temps d'alcalde?

- Sí, el van posar d'alcalde perquè el poble estava molt malament amb els de dalt i els de baix... I el van posar a ell perquè no era ni dels uns ni dels altres, era una persona molt pacífica... i es va anar suavitzant la cosa i tot va anar passant. Ho va fer tan bé com va poder. Era molt bona persona. Va ser alcalde molts anys: 14, 15, o més. Per la Festa Major, saps què feia?, tapava tots els clots que podia dels carrers. Això ho feia ell pel seu compte, per la feina que feia. Si li demanaven un favor sempre estava a punt. A casa fèiem moltes festes. Sempre érem molta gent: entre 25 i 30. Molta festa, molta, molta... després de dinar per la Festa Major fèiem ball aquí al carrer. El meu pare un dia se'n va anar a Igualada a cal Solsona i va comprar una gramola que li va costa 25.000 pessetes, que en aquell temps ja eren diners... I ja teníem música!. La trèiem a fora, i a ballar i cantar i la gran *juerga*.... La gramola encara la tinc. Aquí ballàvem, davant de casa. Sempre teníem molta gent. A les festes venia el meu cosí Manel de cal Poldo. Trèiem unes taules llargues... Quan ja no érem fonda, per la Festa Major també tenia cuinera, jo. Tots aquests convidats eren parents i amics. També venien els Solsones... Sempre venia la Guàrdia Civil i es quedaven a dinar. Ells mateixos ja deien: - *No, no, nosotros vamos a casa del alcalde*.

-I ara, vius sola?

-La meva filla quan es va casar va estar uns anys aquí i després se'n va anar a Igualada. Ara tinc el Franc aquí, que em va molt bé. Durant el dia no el veig gaire, però almenys a la nit sé que hi és.

- Has viscut un temps fora o has fet algun viatge?

-Jo no. El meu pare sí. El meu pare cada any feia un viatge amb l'amo del ciment i el Joan del Canaletes. El meu pare es deia Josep Clotet. Primer van començar viatjant per Espanya i després cap a l'estranger. Tinc fotos dels seus viatges. Sempre em deia: - Quan seràs gran com jo, ja hi aniràs- però al meu home no li agradava voltar, perquè ja estava tota la setmana fora de casa i el cap de setmana volia estar aquí. Sempre llegia més d'un diari de punta a punta cada dia. A dalt encara tinc totes les Vanguardies guar-

dades del temps de la guerra. Són en una maleta. El meu pare havia anat als Maristes i també li agradava molt llegir, i sempre el trobaves al carrer llegint el diari. Anava a Igualada a esmorzar a l'Amèrica i a buscar els diaris: La Vanguardia, el Destino...A Montserrat sí que hi anàvem amb el meu home, en moto.

- I què fas, ara?

- Doncs ara aquí ens estem a esperar que arribi l'hora. A mi em distreu molt la tele. Cada dia vaig a dormir tard, a les 2h...Em miro aquests serials d'abans que tornen a fer, com Poble Nou...Faig el dinar i alguns diumenges puja la família i faig dinar per a tots.

Li demano si té alguna foto i treu un sobre ple de fotos antigues: de l'escola, dels balls al carrer, del seu home, de la seva filla...La Teresa és una dona alegre, positiva, curiosa, però respectuosa amb la manera de fer i pensar dels altres. Em diu que també va conèixer els meus avis durant el temps que van estar aquí a Copons. M'explica que la meva iaia Pepeta era una dona amable i educada, i que cosia molt bé (no la vaig conèixer, jo, la iaia Pepeta, la dona del Cels, i sempre m'agrada que me n'expliquin de coses. Per cert, si algú té una foto on surti la meva iaia estaria encantada de veure-la perquè a casa en tenim poquíssimes!).

La Teresa em diu que se sent molt i molt coponenca, i que sempre ha viscut aquí, al poble i a la casa. Malgrat les malalties i haver vist morir la seva mare, el seu germà i el seu marit, tinc la sensació que és una dona que és i ha estat feliç, i que ha sabut gaudir de la vida.

Mentre mirem les fotos, la ve a veure la Magdalena i la fem petar una estona totes tres, sobretot fem un repàs breu a la meva família i al meu entorn... A mitja setmana la Teresa em truca per telèfon i encara m'explica alguna cosa més que s'ha deixat de dir-me. Sempre passa, això. Segur que hi ha mil anècdotes i històries que no han sortit a conversa, però no pateixis, Teresa que ja me les aniràs explicant. Ja passaré pel finestrat de casa teva perquè m'expliquis coses noves i, si pot ser, amb els nens, que sé que t'agrada veure'ls.

Moltes gràcies, Teresa. Una abraçada ben forta i fins aviat!. ■

Copons, juliol 1959

CEDIDES PER TERESA CLOTET FERRER

La Teresa va néixer a Copons el 1918, i m'explica que ara mateix és la persona més gran del poble. Em diu: - A darrer meu ve l'avi de Cal Pere Vila, amb qui ens portem un mes, l'avi de la Rosalina.

Li pregunto de quina casa és: - De ca la Ciana. La iaia es deia Amerenciana i d'aquí ve el nom. És aquesta casa, la casa on he viscut sempre i aquí em moriré si Déu vol. De moment vaig fent i vaig tirant. L'altre dia per telèfon em volien fer una enquesta, però un noi em va dir que era només per a persones de 30 a 60 anys, i jo li vaig contestar: -Ai, nen, que vas malament. L'has de fer de 90 a 100, si em vols entrevistar a mi-. Aquell jove es va posar a riure i em va dir que per la veu ningú ho diria.

La Caseta de l’Hort

Teresa Múnera Pascual

Nadales a les cases

Al llarg d’aquest curs, estem aprenent un munt de cançons, de manera que fem cada dia més gruixut el nostre cançoner de record pel pas dels nostres infants a La Caseta de l’Hort. Per això no ha estat massa difícil aprendre unes quantes nadales per cantar-les davant dels pessebres, dels arbres i d’altres motius nadalencs que decoren les cases en aquestes dates. Tots els nens i nenes han sortit entusiasmats i força abrigats per cantar a les seves cases i a les dels companys, amb un públic emocionat que no ha parat d’observar-los i fotografiar-los. Després de les cantades toca la recompensa: un grapat de llaminadures que han fet molt feliços els nostres petits cantants.

Disfresses i petits indis

Durant la setmana de Carnaval no hem parat de posar-nos diferents disfresses, que prèviament hem demanat a les famílies i/o amics dels alumnes de La Caseta. Entre tots n’hem recollit un bon munt: de conill, de caputxeta, de pirata, de fada, de bruixa, de pollet... D’aquesta manera els infants s’han pogut convertir en un personatge diferent cada dia. El dijous llarder vam sortir a menjar la tradicional truita i/o botifarra al parc nou on vam coincidir amb els amics de l’escola dels grans. Després d’esmorzar, petits i grans vam poder gaudir jugant junts durant una estoneta. L’endema, divendres, ens vam convertir en onze graciosos indis que van sortir de la seva tribu per fer una cercavila pels carrers de Copons. Aquest indis van canviar les seves fletxes i armes per instruments musicals sorollosos que animaven la gent a sortir al carrer a guaitar-los. Un cop més vam coincidir amb els alumnes de l’escola que formaven un nombrós grup de cuiners. Tots vam fer parada a la plaça, on vam cantar i ballar amb les nostres originals disfresses. Visca Carnestoltes!

Treballem els oficis

A La Caseta hi fem moltes coses: cantem, ballem, dibuixem, pintem, juguem, ens barallem, mengem, dormim... i també aprenem mentre ens divertim. Enguany, hem après alguns oficis com el de **jardiner**, ja que entre tots procurem que el nostre pati estigui net d’herbes i de fulles que cauen dels arbres del voltant. També hem fet de **pagesos** i hem collit olives de l’olivera de Cal Manset. De **cuiners** també en sabem una mica perquè un matí a la classe tots vam fer suc de taronja. I un dels oficis que més ens agrada i hem practicat és el de **pastisser**, ja que per Tots Sants vam fer un centenar de panellets i, ara, a punt d’acabar el segon trimestre del curs, hem fet una mona de xocolata boníssima.

Els petits gegants

El dissabte 19 de juny, es va celebrar la festa de final de curs de l’escola i els nens i nenes de La Caseta hi van participar. Tots ells, molt decidits, van pujar a dalt l’escenari de la plaça i ens van mostrar algunes danses que han après al llarg del curs. Van oferir-nos “el ball rodó Catarineta”, “el ball de la civada”, “el ball de la marinera” i “el ball del vailet”. Acabades aquestes quatre danses, els nostres petits artistes ens van donar una sorpresa. Col·locats al fons de l’escenari, es van posar al cap una corona amb el seu nom pintat per ells mateixos. De la corona hi penjava una llarga capa que els arribava gairebé fins als peus, i els feia molt i molt elegants. Ja tenim els petits gegants a punt d’actuar. Un cop presentats al públic, ens van delectar amb dos balls de gegants sense parar de rodar i fer voltes per tot l’escenari. Les seves cares reflectien l’alegria de poder mostrar a tothom un dels seus balls preferits. I és que aquests petits gegants prometen, i potser en un futur seran ells els que portin a voltar els quatre gegants del poble. Tant de bo! ■

Cinquena promoció d’alumnes de La Caseta de l’Hort

Teresa Múnera Pascual

Arriba el juliol i això significa que a part de la calor, la piscina, els gelats... s’acosten les vacances i el final del curs a La Caseta de l’Hort. Enguany acomiadem a tres alumnes que el proper setembre començaran a l’escola de Copons. Són la Jana, el Martí i l’Avril. Amb ells hem compartit moltes vivències al llarg d’aquests onze mesos de curs. La Jana va començar a La Caseta fa més de dos anys, essent la més petita de tot el grup. Encara no caminava i ja se li notava el seu tarannà observador. El Martí va posar els peus a La Caseta per primera vegada el setembre de 2008, havia acabat de fer un any, i venia il·lusionat i amb ganes de jugar i compartir vivències amb els seus companys. L’Avril va començar el passat setembre amb gairebé dos anys d’edat. Els seus inicis no van ser fàcils, per a ella tot era nou: l’espai, els companys, les educadores... però ara deu mesos més tard, està encantada i molt contenta del seu pas per La Caseta de l’Hort. A nosaltres només ens queda dir-los que els trobarem a faltar i que els desitgem molta sort a l’escola dels grans. ■

Carnaval de cuiners a l'Escola

JORDI MERCADAL PRATS

Festival de dansa

Montse Soterias Corbella

El passat mes de març les alumnes del grup de dansa d'extraescolars de Copons van presentar, davant del públic a la Barraca, una mostra dels diferents balls que han assajat al llarg de tot el curs escolar amb la seva professora l'Annabel Torrelblanca. Les ballarines van presentar una exhibició de danses de diferents estils, clàssic i modern, amb un desplegament d'energia i molta vistositat en el vestuari i maquillatge. Les nenes que van participar a la mostra són l'Abril Sena, la Jorgina Marimon, la Dahiana Acevedo, l'Anna Godia, la Carmen Rosich, la Martina Muñoz, i l'Avril Chapon. Un festival molt bonic que esperem tingui continuïtat l'any vinent! ■

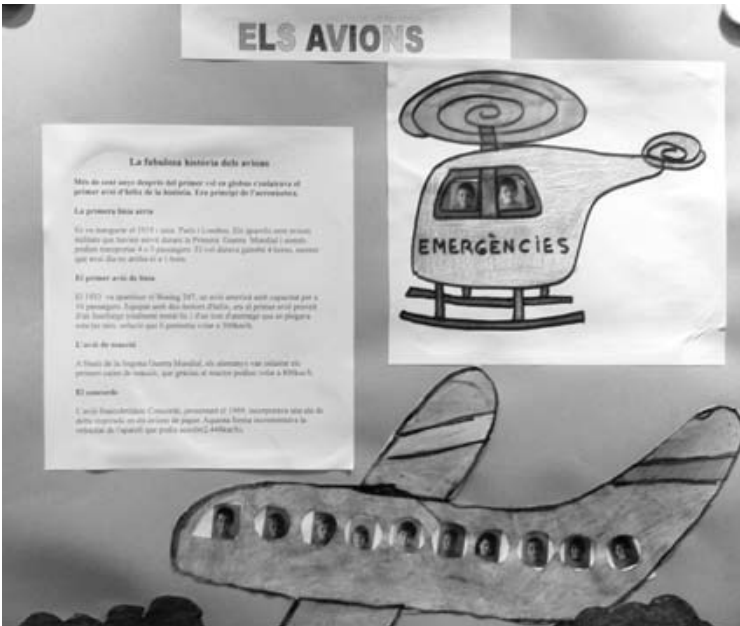
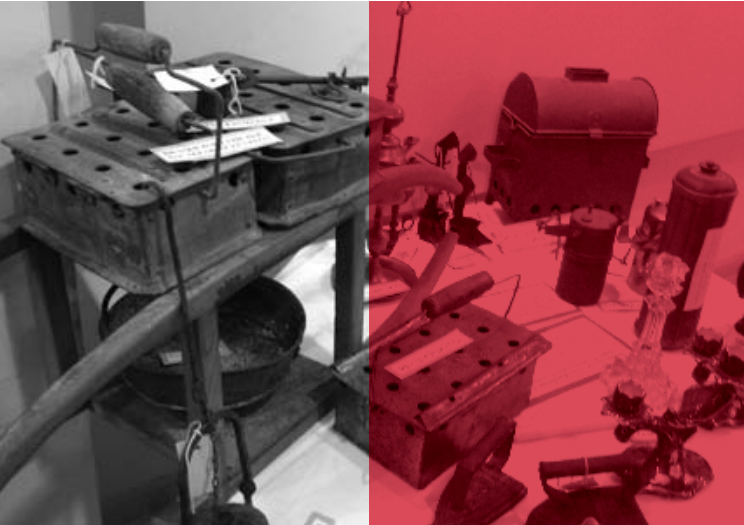
ELISENDA MERCADAL SEGURA

Exposició "Invents i descobriments que ens han canviat la vida"

Elisenda Mercadal Segura

El treball realitzat enguany per l'alumnat del CEIP COPONS es va inaugurar el dissabte 20 de març a la sala de l'ajuntament.

Un cop presentada l'exposició, el grup musical "Ets Alocs" (acordió diatònic, bateria, violi, viola, clarinet i flauta travessera) va actuar a La Barraca tot organitzant una divertida ballaruca per petits i grans. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Festa final de curs 2010

Montserrat Serra Piñón

Ja s'ha acabat el curs i l'escola de Copons, el passat dia 19 de juny, va celebrar la seva festa de final de curs. L'acte va tenir lloc a la plaça Ramon Godó i, sortosament, el temps ens va deixar gaudir de la festa, tot i que van caure quatre gotes.

En primer lloc, els més petits de l'escola, dirigits per la professora d'Educació Infantil Esther Ortiga, varen cantar unes quantes cançons. Tot seguit, els nens i les nenes de Primària, de la mà de la professora Elvira Telló, cantaren diverses cançons.

Els infants de la caseta de l'hort van ballar danses, acompanyats per l'acordi del Jordi Closa, i sota l'atenta mirada de les dues professores, la Teresa Múnera i la Maribel Jiménez.

Per acabar les actuacions de l'escola, algunes nenes van escenificar dos balls de la popular sèrie televisiva "Patito Feo". Cal remarcar que tant els balls com el vestuari va ser el resultat de l'esforç exclusiu d'elles soles.

Com a detall final, cada nen va rebre un obsequi, cortesia de l'Anabel Torreblanca, la professora de ball d'extraescolars.

La festa va continuar amb l'actuació del pallasso Betu que va fer riure els més petits i també els no tant petits, amb una actuació molt divertida: primer dalt l'escenari i després sota les voltes, a causa de la pluja.

A continuació es va sopar i també es va fer el sorteig d'un pernil i una caixa de cava. Per acabar la festa, qui tenia ganes de cantar ho va poder fer a sobre l'escenari, ja que es muntar un "karaoke popular".

Esperem que l'any que ve puguem tornar a gaudir d'una festa on els nens i les nenes del CEIP COPONS en siguin altre cop els protagonistes.

Bones vacances a tothom!!.

IMMA LLIBRO TORRENTS

L'estiu

Jorgina Marimon Soterias

Arriba l'estiu
la calor ja comença
em banyo a la piscina i el mar

m'encanta l'estiu
el sol brilla
com una pedra lluent

que bonic és l'estiu
em passejo pels camps i els prats
i el sol escalfa

m'encanta l'estiu
i les nits a la fresca
mirant les estrelles i la lluna

que bonic és l'estiu! ■

Festa Major de Sant Sebastià

Jordi Closa Franquet

Enguany, la vam celebrar els dies 23 i 24 de gener, a la Barraca.

La festa va començar el dissabte a la tarda, que, com és tradició, és el dia dels nens. Després de berenar una deliciosa coca amb xocolata, tots els nens i nenes van entrar a la sala de la Barraca on els esperaven un parell de pallassos ben especials. Eren els de la companyia Cop de Clown, els quals van representar el seu espectacle titulat "Un altre intringulis". Sense dir ni paraula, però al mateix temps dient un munt de coses, van anar desgranant un munt d'intringulis, petites històries farcides d'humor i fantasia, que van fer riure, aplaudir i deixar amb la boca oberta a tota la mainada d'entre dos i vuitanta-set anys que hi van assitir. Un èxit per un espectacle original i arriscat.

L'endemà diumenge, la missa en honor a Sant Sebastià va precedir al concert-vermut amenitzat pel duet Pinyols. Les dues germanes, la Mª Teresa i l'Ita Oliva d'Igualada, van cantar-nos unes quantes cançons tradicionals catalanes, tot combinant-les amb algunes de composició pròpia. Amb l'acompanyament de la guitarra i d'altres instruments peculiars, van fer-nos gaudir de les patates, les escopinyes i les olives que vam anar degustant durant el vermut. A les set de la tarda començava ja l'últim acte de la festa: el ball. Aquest any, el Trio Èxit va ser l'encarregat de fer ballar les nombroses parelles que van aplegar-se a la sala de la Barraca. Més de dues hores i mitja de música, sense deixar-se el típic ball de la crespella, van posar el punt i final a la Festa Major d'hivern. Fins l'any que ve, Sant Sebastià! ■

JORDI CLOSA FRANQUET

JORDI CLOSA FRANQUET

Edició macrojocs 2010

Jordi Closa Franquet

Aquest any el dia escollit per celebrar una nova edició dels Macrojocs de Copons va ser el diumenge 30 de maig. Enguany van experimentar un canvi important. I és que hi va haver un canvi d'ubicació de l'esdeveniment. En edicions prèvies era tradicional fer-ho al centre del poble, a la plaça Major. Aquest cop, vam utilitzar el poliesportiu com a nou emplaçament. Allà vam poder disposar de més espai i de més comoditat per la proximitat al bar de la piscina, de manera que es va poder combatre la forta calor que ens va acompanyar durant tot el dia amb algun refresc.

Com l'any anterior, tot i no disposar d'un gran pressupost, vam poder tirar endavant la festa gràcies a la col·laboració de la Diputació de Barcelona i de l'Espai Cívic Centre d'Igualada, que ens van deixar part del material que els nens i nenes van poder utilitzar durant tota la diada. Un inflable, una pista de bàsquet gegant, uns escacs gegants, jocs de taula, l'espai "mou-te" per als més petits, pilotes inflables, xanques, jocs de construcció, entre d'altres, van ser utilitzats per tots els nens i nenes de Copons i de la comarca.

L'estrella indiscutible dels Macrojocs evidentment va ser l'inflable gegant que no va restar ni un moment sense nens, fins i tot es van haver de fer torns perquè hi poguessin pujar els més petits. En acabar la festa, un bon grup de pares van ajudar a desmuntar la paradeta. A tots ells, moltes gràcies! ■

ELISABETH MERCADAL SEGURA

JORDI CLOSA FRANQUET

MONTSE SOTERAS CORRELLA

Carnestoltes

MONTSE SOTERAS CORRELLA

CARLES MUÑOZ MORA

ELISENDA MERCADAL SEGURA

CARLES MUÑOZ MORA

CARLES MUÑOZ MORA

CARLES MUÑOZ MORA

L'esport de l'orientació torna a Copons

J.Oriol Martí Falguera

J. ORIOL MARTÍ FALGUERA

El passat dia 28 de febrer es va disputar, a Copons, una de les proves més veteranes de l'estat en curses d'orientació: la XXI cursa popular de l'Anoia, puntuable també com a prova dels jocs escolars comarcals. Sobre un mapa nou, realitzat expressament per a l'ocasió, a la zona compresa entre els

horts i les feixes sobre el camp de futbol del Rieral, un total de 150 corredors de totes les edats van disputar la prova organitzada pel Club Orientació Catalunya, amb l'ajuda del Badalona Orientació i del Consell Esportiu de l'Anoia. Cal destacar que varen venir corredors de bon nivell que disputen proves a nivell català o estatal, però també hi va haver un bona participació de veïns del poble, que varen poder gaudir d'un matí d'excursió des d'una perspectiva diferent. Els nombrosos grups de corredors de fora del poble i comarques veïnes van destacar, especialment, la bellesa i diversió de la cursa per dins el casc antic i per la zona dels horts. Per a tots aquells que no coneixin aquest esport, els direm que l'orientació és una disciplina atlètica d'origen escandinau que combina la pràctica esportiva en cursa, amb l'estratègia i la capacitat d'orientar-se sobre un terreny amb l'ajuda d'un mapa. Per demostrar aquestes habilitats cal pas-

sar, en el menor temps possible, per uns punts assenyalats al mapa i demostrar-ho segellant un resguard en cada punt de pas, anomenat fita - banderola blanca i taronja -. És una activitat de profund respecte i, alhora, de contacte amb la natura. Com varen poder comprovar a Copons, és una activitat que es pot fer a nivell individual o bé en família, cadascú al seu ritme, i es poden triar, en aquest cas, entre 5 circuits de diferents longituds i nivells de dificultat. El circuit més curt per als nens no superava els 800 metres, mentre que el circuit més complicat s'allargà fins als 5 km. I mentre que el participant més jove tenia menys de dos anys, a l'altra banda, en el circuit més complicat i tècnic de tots, hi va participar una àvia veterana de quasi 82 anys! Si tot va bé, d'aquí a pocs anys tornarem a repetir l'experiència, però, per anar fent boca, es prepara per la Festa Major igualadina una nova prova popular. A gaudir-ne! ■

Retrospectiva pictòrica Xavier Martí Tello 1942-2008

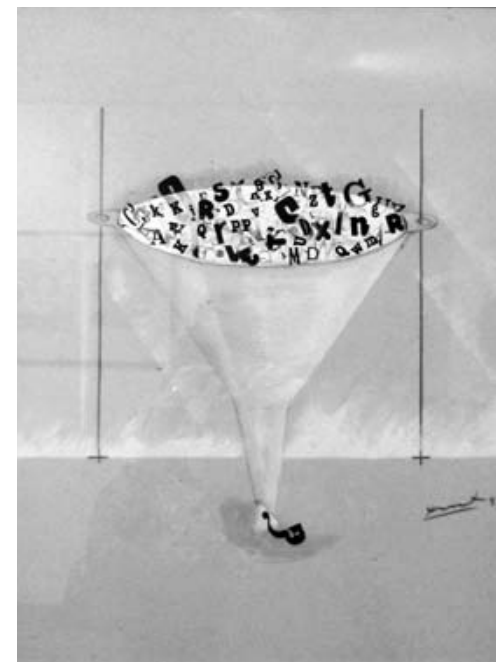
Extracte de la presentació de l'exposició

Aquesta exposició retrospectiva de l'obra de Xavier Martí Tello mostra part de la seva trajectòria pictòrica, un conjunt d'obres que van des dels inicis fins als últims deu anys, etapa en la que es va dedicar amb més intensitat a la pintura i que va ser molt prolífica. S'ha pogut visitar del 13 al 28 de març de 2010 a l'Aula de Cultura de Caixa Penedès a Igualada.

L'exposició és un petit homenatge a la seva dedicació i inquietud per plasmar la seva creació artística. Aquesta mostra pictòrica per la seva varietat i per la manera de pensar del Xavier potser mai no hagués estat realitzada, i per dur-la terme s'ha pogut reunir a més de quadres de la col·lecció familiar quadres adquirits per altres persones. La pintura del Xavier és diversa i difícil de catalogar dins un estil concret. Per ell pintar comportava sobretot cercar un estil propi. La seva obra té una gran varietat temàtica i els estils en què es va expressar també són diversos: figuratiu i experimental, sempre d'una forma inquieta. Experimenta amb textures, materials i suports on plasma la seva creativitat. Els materials de base utilitzats van des del paper al cartró gris reciclat (on pinta gran part de la seva obra), de la fusta a la tela, la pintura la realitza amb textures i diferents materials: olis, acrílics, llapis, tintes...

A vegades el color utilitzat sembla buscar la lluminositat dels blaus del cel i el mar de la Mediterrània, altres vegades els colors són forts, agressius, inspirats en el foc, l'obscuritat i la terra.

Gran coneixedor i estudiós de la perspectiva, la seva obra té una gran profunditat, objectes irregulars, plans, geomètrics, volums... que alhora que volen, giren, emergeixen, penetren, s'endinsen, traspuen l'horitzó. ■

ELISENDA MERCADAL SEGURA

Caramelles

Gemma Gallego Serret

ELBENCA MERCADAL SEGURA

JORDI MERCADAL PRATS

ANNA CLOSA PUJABET

Com és tradició, per Pasqua s'han celebrat les Caramelles a Copons. Una tradició ben coneguda per tots, però en la qual hi he participat per primera vegada. A primera hora del matí (després d'agafar forces amb un bon esmorzar), els cantaires, tots empolainats, van començar la seva ruta per la Roquera. A cada parada que feien, s'anaven alternant les cançons que s'havien preparat per cantar-les sota els balcons i deixar-hi els ramells de flors. Aquest any es van cantar tres cançons: "La garrafa" (de tradició marinera), "Bon dia" (del grup de rock català Els Pets, però en una

versió especial per a l'ocasió), i "Ja és aquí". En arribar davant de l'església es va cantar tot el repertori sencer. Després, els bastoners de Copons van fer la seva actuació (preparant-se ja per la trobada de bastoners), i els més menuts van fer la seva dansa acompanyats al violí per la Maria Vila, i pel Jordi Closa a l'acordió. Després d'aquesta parada, el grup va continuar el seu passeig pel poble per acabar el recorregut: ja era hora de dinar! Des d'aquí voldria agrair les atencions que heu tingut per fer que aquesta jornada fos un dia ben especial per mi. Gràcies als qui

m'heu aconsellat, m'heu deixat el vestit, m'heu dit on podria trobar les "set penques", la roba, als qui m'heu obert les portes de casa vostra, als qui m'heu donat l'esmorzar, als qui em vau proposar de participar a la festa ... em deixo algú? Però sobre tot, vull donar les gràcies a tots els cantaires que han estat allà des del primer assaig fins a l'últim, per la seva paciència amb mi. I perquè així és com s'aconsegueix que les coses surtin bé: amb il·lusió i compromís.

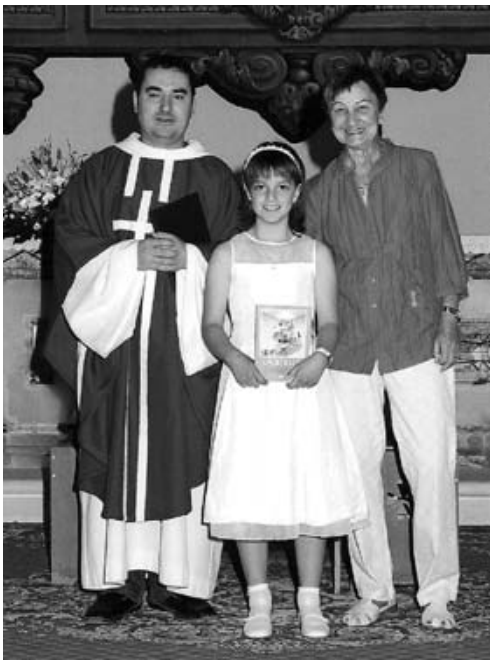
Fins a la propera! ■

Les primeres comunions a Copons

Teresa Closa Bertran

Aquest any, durant el mes de juny, a Copons es van celebrar dos diumenges de primeres comunions. El dia 6 varen combregar per primera vegada l'Abril Sena, el Pol Jato, la Rut Calaf i la Jana Vila, acompanyats per la música i els cants de la Núria i el Joan Mas. El dia 20 va combregar per primera vegada l'Emma Vila, acompanyada per la música de la seva germana Maria Vila. Les eucaristies varen ser oficiades per Mossèn Enric Garcia, rector del nostre poble. Totes dues van ser molt participatives i lluïdes. El dia 16 de juny ens vam trobar tots els grups de catequesis amb un berenar i un bany. Tot i que el temps no hi va acompanyar gaire ens ho varem passar molt be.

Fins el proper curs, si Déu vol. ■

Setmana de la Gent Gran

Núria Pons Torrents

Del 31 de maig al 4 de juny van tenir lloc els actes de la setmana per la gent gran. Es va començar amb un taller anomenat "Herbes a la cuina per a la nostra salut" que va tenir una durada de dos dies, dilluns i dijous, a càrrec de l'Anna Mª Gol. El dimarts es va realitzar una conferència sobre la teleassistència, amb la visita d'una unitat mòbil. El dimecres ens en vam anar una bona colla cap a la Garrotxa, a visitar la famosa fàbrica de iogurts "la Fageda", el viver forestal, la granja de vaques, la planta d'elaboració de productes làctics, la secció de jardineria i vam acabar la visita amb una degustació. Tot seguit cap a Sant Joan de les Fonts on ja ens esperaven amb un bon dinar, i després cap a la Fageda d'En Jordà per fer la passejada amb els típics carruatges pels boscos de la Fageda. De tornada cap a casa vam fer parada a la ciutat de Vic. El divendres es va clausurar la setmana de la gent gran amb un berenar sopar acompanyat amb la música del nostre amic Ignasi al bar de la piscina. Des de l'àrea de Benestar Social, agraïm la gran participació que hem tingut aquest any en tots els actes. Moltes gràcies. ■

NÚRIA PONS TORRENTS

Els capgrossos i la cucafera a la Festa Major de Rubió

Jordi Closa Franquet

El passat 15 de maig, els capgrossos de Copons i la cucafera viatjaren fins al poble veí de Rubió per fer passar una bona estona a la mainada. Després de passejar amb poni o cavall, de saltar sense parar als inflables i de recupar forces tot berenant coca i xocolata desfeta, tocava el torn d'actuació dels nostres capgrossos: el sol, la lluna, l'estrelleta i la cucafera, que compartiren el protagonisme amb els tres capgrossos de Rubió: el sol, la

gota i el tomàquet. Tots plegats van fer ballar i gaudir la nombrosa quantitat de canalla que els esperava il·lusionats. Acabada la cercavila, els nens i nenes van recollir dolços i joguines que sortiren de les pinyates que els havien preparat. Agraïm l'assistència a l'acte d'un bon grup de nens i nenes de Copons que, acompanyats dels seus pares, portaren orgullosos la cuca i els capgrossos lluny de Copons. ■

JORDI CLOSA FRANQUET

Cap a la Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya

Elisenda Mercadal Segura

Després d'una pila d'anys, els Bastoners de Copons hem tornat a ballar a la Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya, enguany era la XXXV trobada i la va acollir la vila de Montblanc el dissabte 3 de juliol de 2010.

Entre bastoners i acompanyants es va fer prou colla per omplir un autocar. Arribats a la Plaça de l'Agermanament ens reberen els voluntaris, que van ser uns bons guies durant tota l'estada a Montblanc.

Contents, il·lusionats i amb vestits nous, acabats d'estrenar, formàrem part d'una de les dues cercaviles on s'havien repartit les 61 colles participants.

En aquesta ocasió vam poder fer unes bones i nombroses ballades per places i carrers, mostrant al públic els nostres balls.

El grup de petits va ballar El Violet, els mitjans El Patatuf, i els grans El Gall i la Gallina, La Pastoreta i La Plaça Gran.

Al llarg de la cercavila també poguérem gaudir dels balls de les colles veïnes: els ritmes, els passos, les bastonades... I val a dir que ens van fer venir moltes ganes de seguir ballant, més ràpids, més àgils... millor, per que val la pena l'esforç.

Finalment, els més de mil bastoners vinguts de tot Catalunya ens vam aplegar a l'aparcament de St. Francesc per ballar tots alhora enmig d'una barreja de melodies, acolorides vestimentes i els ritmes dels diferents bastons.

Amb la Picada Final, els parlaments i l'entrega de records es va donar per acabada la cercavila. I en aquest capvespre a costat de les muralles acabàrem d'encomanar-nos l'emoció de la festa bastonera, compartint il·lusió, cansament, alegria, sentiment de poble i de país.

Acabada l'actuació, bastoners i acompanyants ens vam reunir al pati de l'escola CEIP Les Muralles en un multitudinari sopar que va concloure amb l'actuació de Brú Na

Bóinne. Aquest grup irlandès ens va oferir les seves danses, abillats amb uns llampanys vestits, brodats a l'estil Celta, i acompanyats per la música d'acordió, violí, flauta, flautí, banjo i bodhrán.

La bona estona compartida a Montblanc, per mi és la millor recompensa a l'esforç de tots. Del Jordi que ho ha fet possible amb l'organització i l'acordió; de La Montserrat que ens ha ensenyat i assajat els balls; de la Dolors i el Salvador que en un temps rècord han tingut a punt el nou vestuari; de l'Alba que ha dissenyat l'escut... I dels que hem ballat i dels que ens han acompanyat.

Gràcies a tots els que hi heu posat la vostra empenta i il·lusió, i endavant!, que si volem encara queda molta feina per fer.

Visca Montblanc, Visca Catalunya i Visca el Ball de Bastons!!! ■

JORDI MERCADAL PRATS

JORDI MERCADAL PRATS

CARLES MUÑOZ TORRA

MONTSERRAT CALI BERCILLES

CARLES MUÑOZ TORRA

JORDI MERCADAL PRATS

JORDI MERCADAL PRATS

El Circ a les Feixes ha fet... 10 Anys!!!

Miquel i Elisabet, CIA. TOT CIRC

Vam inaugurar “El Circ a les Feixes”, un petit circ en plena natura situat a Copons, el 18 de juny del 2000 amb moltes ganes, il·lusió i empena pensant en un espai on les escoles hi poguessin passar un dia tot gaudint de Tallers i Espectacles de Circ enmig d’un paratge que llavors no valoràvem com es mereixia. Ara, després d’escoltar-ho una i una altra vegada en boca dels molts visitants que ens venen a veure de tots els racons de Catalunya, ens donem compte que “El Circ a les Feixes” està muntat en un paisatge realment encisador. Hem convertit, i crec que sense espatllar, el que antigament havia estat “la vinya del Francesc” en un espai d’oci, cultura i espectacles per a famílies, escoles i públic en general.

Durant aquests 10 anys (que per cert ens han passat volant !!!) hem fet moltes millores a les instal·lacions: Un camí per pujar els autocars a peu de carpa, l’edifici de lavabos amb depuradora inclosa, una carpa auxiliar en cas de mal temps... I fins i tot aquest any hem incorporat un remolc anomenat “La Vagoneta” amb servei de bar, i una zona de jocs d’habilitat i destresa que s’obre al públic tots els diumenges i festius de 9 a 14.00 h., durant la temporada de març a octubre, amb un parèntesis de vacances durant el mes d’agost.

No tot han estat flors i violes, també hem tingut entrebancs sobretot amb el temps, o millor dit amb el mal temps: pluja, neu, vent, sol... però si ho valorem tot, la balança de les coses bones pesa molt més que la de les dolentes.

Estem contents, molt contents i satisfets per la feina feta, només recordar que Tot Circ ha engegat i portat a terme aquest projecte fins a data d’avui (i esperem que durant 10 anys més com a mínim!!!) sense cap ajuda de l’administració, això en els temps que corren es molt difícil, i d’aquí la nostra satisfacció de ser autosuficients.

Cada temporada de març a octubre passen pel Circ a les Feixes unes 15.000 persones i durant aquests 10 anys han visitat l’espai escol·les de tot Catalunya, Aragó i fins i tot Andorra.

A més, a banda d’acollir escoles, aquest any hem impulsat especialment els “Diumenges per a famílies” una iniciativa que ha obtingut una gran resposta de públic. El Circ s’obre dos diumenges al mes i les dates s’anuncien a la web: www.totcirc.com, ara ja es poden

consultar les dates de la tardor.

Per tot això, ens ha fet tanta il·lusió celebrar el desè aniversari amb tres dissabtes de festes: el 10,17 i 24 de juliol del 2010, on hem ofert gratuïtament Tallers de Circ, de Titelles, animacions i actuacions en les quals hem compartit l’espectacle amb companyies amigues com: Gralla, Albert Vinyes de Clowfish, Museu de joguines de Verdú, Alvaro de “Cirkonita”, Cia Passabarret, Cia. Farrers Brothers, Joan Valentí “Nan”, Teatre Nu, Desastrossus Cirkus , etc... a banda de sopar a l’aire lliure i fer un brindis amb cava pels 10 anys del “Circ a les Feixes”.

Amb aquestes línies volem agrair a totes les persones que han treballat durant aquests 10 anys al Circ a les Feixes, a les companyies que de manera totalment desinteressada han actuat a la nostra carpa i a tots i totes els que ens heu acompanyat en el desè aniversari del Circ a les Feixes.

Moltes gràcies!!! ■

El Grup de Teatre no parem

Jaume Closa Serra

El Grup de Teatre La Barraca torna a preparar una nova obra –la quarta, després d’un període d’inactivitat-. Vàrem començar amb “FATALITATS”, després va venir “NO ET BEGUIS L’AIGUA” i, per últim, “POLÍTICAMENT INCORRECTE”, fa ara un parell d’anys enrere.

La cosa va començar pels volts de Nadal amb la idea de preparar un espectacle per a la Festa Major d’enguany. Al grup s’hi havien incorporat noves persones i el nostre desig era poder oferir un espectacle digne, al mateix temps els actors que en formem part en volíem gaudir al màxim

Amb aquesta premissa, vàrem trobar una comèdia simpàtica i divertida que s’ajustava als nostres desitjos: comèdia divertida (ideal per a Festa Major), amb un nombre adequat de personatges que satisfia tots els actors aficionats, antics i nous.

Arribats a aquest punt, ens quedava un “petit” problema a resoldre: la manca d’una direcció escènica, ja que la nostra directora fins ara, la Dolors, ja feia temps que tenia el cuquet molt viu per tornar a la interpretació.

Ens vàrem posar mans a l’obra, i no ens va costar massa trobar la persona idònia: la Carme Sala, calafina, una gran aficionada al TEATRE (amb majúscules) i excel·lent directora d’aficionats (diuen “les males llengües” que és una de les persones que veu més teatre de Calaf). Us podem avançar que l’obra en qüestió es titula “LES ASSESSINADETES DE LICHTING’S HOUSE” i que hi intervenen dotze actors. És una obra en dos actes, l’acció de la qual transcorre a Anglaterra. També podem avançar que hi intervenen quatre músics en directe i això fa que ens preguntem: és una comèdia o una comèdia musical? Tindreu l’ocasió de comprovar-ho assistint a l’estrena el proper 14 d’agost, a la nit.

Només ens resta dir-vos que hi estem treballant amb una gran il·lusió i us esperem a tots el dia de l’estrena a la plaça. ■

La pressió arterial

Doctor Anicet Altés

La sang és un líquid del medi intern del nostre cos.

En els mamífers, aquest fluid, impulsat pels batecs del cor, circula per les artèries, i aporta oxigen i nutrients a totes les cèl·lules. Per altra banda, les venes condueixen els residus que eliminaran els ronyons. En aquest procés el cor actua com una bomba hidràulica que pressiona la sang i la fa circular per tot el nostre organisme.

Quan aquesta pressió és massa alta i es manté així, de manera continuada i persistent, ocasiona un desequilibri, i la malaltia coneguda amb el nom d’HIPERTENSIO ARTERIAL.

La hipertensió arterial

És un mal freqüent i als Estats Units, per exemple, la pateixen un 20 % de la població adulta. La incidència és el doble entre la gent de raça negra major de 50 anys. Però va augmentant amb l’edat : quasi el 25 % dels blancs i la meitat de la població negra de més de 65 anys són hipertensos.

Si existeixen antecedents familiars d’aquesta malaltia, sobretot de persones joves, cal controlar més sovint la pressió, perquè, en aquest cas, el risc genètic de patir-la és més accentuat. A vegades va associada a altres processos com la diabetis, l’obesitat, l’augment del colesterol a la sang, el tabaquisme i l’alcoholisme, etc, els quals accentuen el perill de sofrir arteriosclerosi, angina de pit, hemorràgia cerebral, dèficit renal, trastorns sexuals (erecció) i mala circulació de la sang.

Aquestes patologies són importants i afecten, moltes vegades, a persones que estaven aparentment sanes, potser una mica obesas i amb la pressió lleugerament alta (16), però com que la mínima era proporcionada, no es donava importància al cas, pensant que amb un règim dietètic baixaria el pes i es normalitzaria la “lleugera” hipertensió.

Es pot evitar la hipertensió?

Per ara no es coneix cap tractament ni cap vacuna per evitar la malaltia de la “pressió alta”, però podríem ajornar la seva aparició amb una vida sana i amb una alimentació el més natural possible. Cal evitar el sedentarisme, la ingesta excessiva de greixos i l’alcohol, el tabac, etc.

Diagnòstic de la pressió alta

La majoria de vegades notem que la tenim elevada, precisament per les molèsties que ens causa, com mal de cap, sorolls a l’oïda, escotomes visuals, fatiga i nerviosisme. El fet de sagnar pel nas, de tenir vertígens o bé el color vermellós i congestiu de la cara, no són un símptoma exclusiu de la hipertensió, ja que poden coexistir amb altres processos patològics.

El mètode més segur per diagnosticar la hipertensió és el control periòdic de la pressió arterial, de la mateixa manera que de tant en tant ens posem a la bàscula per vigilar el pes. Aquesta norma en gent jove representa ocupar-se’n dues o tres vegades a l’any. Aquí em sembla prudent recomanar que, de tant en tant, es faci mesurar la tensió al matí i una altra observació entre 12 i 14 hores després. A vegades els resultats són diferents i podem tenir la sorpresa de trobar una elevació que passaria inadvertida.

Com es comprèn, la gent gran ja es controla la pressió en les revisions periòdiques, però poden, també, fer alguna altra mediació pel seu compte, per més tranquil·litat.

Concretem

1- Quan el metge diagnostica una hipertensió, és probable que recepti un tractament farmacològic. El malalt pot pensar que és curarà en pocs dies, però no és així. Tal com hem comentat abans, no es cura, però amb el tractament continuat s’obté una millora de la tensió arterial, desapareixen les molèsties i es normalitza força la vida del malalt, el qual aprèn a conviure amb el seu problema.

2- El pacient rebrà, també, unes instruccions sobre el règim alimentari i, possiblement, una llista d’aliments que no pot consumir pel seu efecte tòxic. Aquí crec que convé fer una observació, molt senzilla, per recalcar que el més perillós per la pressió alta és la sal. Des del moment que és diagnostica la hipertensió ha de pensar que sempre mes caldrà cuinar i menjar amb poca sal.

3- És millor bullir la verdura amb poca aigua i poc temps. Amb 15 minuts n’hi ha prou per conservar el seu gust i les propietats nutritives i laxants.

4- És favorable la cocció al vapor, a la brasa i a la planxa. La carn i el peix també es poden guisar en forma d’estofat adobat amb julivert, llorer, farigola, etc. i espècies com el pebre negre i el vermell. Sempre, però, amb poca sal.

5- Es recomana no quedar tancats a casa passant hores i hores davant la pantalla del televisor. L’activitat i l’exercici físic rebaixen la pressió i milloren la circulació de la sang (arteriosclerosi).

6- Caminar ha de formar part del programa de cada dia, començant per 15 minuts i anar augmentant el temps fins que es comenci a notar un cert cansament. És un exercici fàcil que es pot fer a qualsevol lloc i no té horari.

7- Les persones que tenen molèsties a les articulacions poden practicar la natació en sessions de 30 a 45 minuts, 4 dies a la setmana. En general, cal evitar els esports de risc, d’esforç excessiu (aixecament de pesos, escalar, etc).

Atenció

Els pacients hipertensos han de col·laborar per obtenir un bon resultat del tractament, seguint bé les indicacions del seu metge i els comentaris que podem resumir:

- Vigilar el pes i la pressió arterial amb freqüència, que podria ser una vegada cada més o dos mesos.
- Deixar de fumar i de beure alcohol (És per-mès una copa mitjana d’un vi de qualitat, en l’àpat principal).
- No complicar-se la vida. Evitar l’estrès.
- Prendre la medicació tal com ha indicat el metge i no deixar-la encara que es trobi bé.
- És aconsellable comprovar la pressió un mateix, en el propi domicili. No solament és més pràctic, sinó que evitem l’aglomeració de gent, les cues i el temps a la sala d’espera i, per tant, el nerviosisme que influeix i altera les xifres tensionals.

Vic, maig de 2010 ■

desembre

- 08 Reunió Grup de Teatre “La Barraca”
- 09 Excursió alumnes de Primària del CEIP Copons al Gran Teatre del Liceu a veure “La Ventafocs”
- 11 Taller dels Sentits del CEIP Copons a La Barraca
- 12 Tallers “Prevenció Consum Tabac” i “Professor Nutrició” a càrrec de Ciència Divertida a La Barraca
- 14 Breu nevada que emblanquina les teulades
- 18 Concert de Nadal del CEIP Copons a La Barraca
- 18 Xerrada de la psicòloga Júlia Polo “No em fa cas del que li dic” a l'ajuntament
- 20 2n Cross de Copons al camp de futbol
- 21 Nevada
- 22 Cantada de Nadales als pessebres i Festa de Nadal de l'AMPA a La Barraca
- 27 El Patge Faruk recull les cartes dels nens de Copons

gener

- 05 Cavalcada de Reis
- 08 Nevada
- 20 Dia de Sant Sebastià. Festa Major d'Hivern de Copons.
- 23 Espectacle Infantil “Un altre intríngulis” a càrrec de Cop de Clown i berenar a La Barraca
- 24 Missa en honor a Sant Sebastià i concert-vermut a La Barraca amb el duet Pinyols
- 24 Ball de Tarda amb Exit Trio a La Barraca

febrer

- 05 Bibliobus
- 11 Dijous Llarder
- 13 Carnaval Infantil amb rua, desfilada de disfresses, berenar i sorteig d'una panera a La Barraca
- 20 Comencen els assaigs de Caramelles
- 24 Excursió alumnes de primària del CEIP Copons a Món Sant Benet
- 27 Acte d'homenatge als represaliats del franquisme al Museu de la Pell d'Igualada, s'entrega la distinció al coponenc Josep Vidal Albareda
- 28 Cursa d'Orientació

març

- 01 Bibliobus
- 08 Nevada intensa
- 10 Excursió alumnes d'Infantil del CEIP Copons a Món Sant Benet
- 13 Inauguració retrospectiva pictòrica de Xavier Martí Tello a l'Aula de Cultura de Caixa Penedès d'Igualada
- 20 Inauguració exposició projecte “Invents i descobriments que ens han canviat la vida” del CEIP Copons, seguida de berenar i actuació del grup Ets Alocs a La Barraca.
- 21 Espectacle a càrrec de les alumnes de dansa de l'Anabel Torreblanca
- 28 Benedicció de Rams

abril

- 04 Pasqua i Caramelles
- 17 Reunió de coponencs per parlar de l'aparcament dins el nucli urbà
- 23 Sant Jordi. Sortida dels alumnes del CEIP Copons a Igualada a comprar llibres i roses
- 29 Sortida dels alumnes d'Infantil del CEIP Copons a Vilanova del Camí a veure l'espectacle Tot Bufant

maig

- 03 Bibliobus
- 08 Reunió Bastoners de preparació Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya
- 15 Els capgrossos i la cuca de Copons participen a la Cercavila de la Festa Major de Rubió
- 28 Excursió alumnes d'Infantil del CEIP Copons a Coll de Nargó
- 28 Excursió alumnes de Primària del CEIP Copons a L'Espluga de Francolí
- 30 Macrojocs Copons
- 31 Inici Setmana de la Gent Gran: Taller Herbes a la cuina per la nostra salut - Primera sessió, a l'ajuntament

juny

- 01 Conferència sobre Teleassistència a l'ajuntament
- 02 Sortida a La Fageda d'en Jordà, passeig en carruatge i visita a la fàbrica de iogourts La Fageda
- 03 Taller Herbes a la cuina per la nostra salut – Segona sessió, a l'ajuntament
- 04 Berenar-sopar amb ball al bar de la piscina
- 06 Primera Comunió de L'Abril Sena, la Jana Vila, la Rut Calaf i el Pol Jato
- 13 Dinar de Caramelles a la Pl. Ramon Godó
- 20 Primera Comunió de l'Emma Vila
- 28 Bibliobus
- 28 Inici del Casal d'Estiu de Copons
- 28 Inici dels cursets de natació a la piscina

juliol

- 03 Reunió Reciclatge
- 03 Els Bastoners de Copons participen a la XXXV Trobada Nacional de Bastoners de Catalunya celebrada a Montblanc
- 10 Festa de celebracio 10 è aniversari de Tot Circ
- 17 Edició Vins&Blogs a Copons
- 17 Festa de celebracio 10 è aniversari de Tot Circ
- 18 Els Bastoners de Copons participen a la Cercavila de la 26 Festa Popular del Camp del Rei de Vilanova del Camí
- 23 Espectacle dels nens i nenes del Casal d'Estiu de Copons i acampada a l'esplanada de Tot Circ
- 24 Festa de celebracio 10 è aniversari de Tot Circ
- 30 Final del Casal d'Estiu i dels cursets de natació. Final de curs de natació amb medalles per tots els valents nedadors

Llengües romàniques - El gallec

Adela Sena Mas

El gallec és una llengua romànica parlada a Galícia. Ve del galaicoportuguès, llengua medieval de la qual van evolucionar el gallec i el portuguès. El gallec, com que està emparentat amb el portuguès, hi té similituds. Durant l'edat mitjana, fou llengua culta fora de Galícia i Portugal, puix que escrivia en gallec, per exemple, el rei Alfons X el Savi, amb les seves “Cantigas de Santa María”. El galaicoportuguès tingué gairebé 700 anys d'existència oficial i plena, però les desfetes que patí la noblesa gallega en prendre partit per faccions perdedores a les guerres de poder, al final del segle XIV i al començament del segle XV enceten una nova etapa. Durant aquest temps, simultàniament a la introducció d'una noblesa i dominació castellanes a Galícia, comença l'opressió i la desaparició pública, oficial, literària i religiosa del gallec. El portuguès, del seu costat,

guanyà durant aquest període la protecció i el desenvolupament lliure, ja que Portugal fou l'únic territori hispànic que romangué pràcticament lliure del domini castellà. Actualment, el gallec és parlat per quasi més de tres milions de persones. És la llengua oficial (al costat de l'espanyol) a la comunitat autònoma de Galícia. També és parlada per una part important de la comunitat gallega a l'exterior, escampada arreu del món. A més de ser usat a Galícia, també es parla i es permet el seu ensenyament reglat a l'occident de El Bierzo (Província de Lleó) i en una petita zona de Zamora cridada As Portelas, ambdues de la Castella-Lleó, segons un acord entre la Conselleria d'Educació de la Junta de Galícia i la Conselleria d'Educació de Castella-Lleó. En el curs 2005-2006 cap col·legi senabrés va sol·licitar encara impartir l'assignatura

optativa de gallec, enfront dels 844 alumnes que ja l'estudien en 9 municipis bercians, a càrrec de 47 professors. A més, en l'Estatut d'Autonomia de Castella-Lleó, en el seu article 4.º, s'indica: “Gaudiran de respecte i protecció la llengua gallega i les modalitats lingüístiques en els llocs que habitualment s'utilitzin”. Els primers textos trobats en gallec són una escriptura de foro datada del 1016 (O foro de Arnoia), el reconeixement del Consello de Lugo sobre la Senyoria del bisbe del 1207, i la donació de Pero Cipriániz al Monestir de Samos del 1227. Del gallec se'n podrien escriure moltes més coses, i espero que llegint aquestes línies sigui més la gent que conegui aquesta llengua, ja que és molt bella, i se'n poden aprendre moltes coses. ■

El nostre entorn natural

Nepta - Nèbeda *herba gatera, menta de gat* Nepeta Catarina L.

Mª Glòria Fustero Vidal

Planta herbàcia de la família de las labiades, mida gairebé 1 m. d'alçada. La tija és ben quadrada, recoberta d'un pèl. Les fulles són enfrontades, com totes les labiades. Les flors de color pàl·lid, gairebé blanques, formen petits ramells en les exilies de les fulles superiors. Floreix a partir del mes de juny.

Hàbitat

Gairebé a tot el país, a prop de les masies. La seva composició compta, entre altres, un alcohol (nepetrol), timol.

Virtuts

Es considera pectoral i anticatarral, i calma el dolor de la panxa. A Catalunya diu el refrany “La nepta tot mal repta”. En uns temps tenia fama de Panacea. És per això que es cultiva a les cases rurals. Es diu herba gatera perquè els gats, quan senten la seva olor, s'hi refreguen i la mosseguen, fins que gairebé acaben amb la planta. La seva arrel sembla tenir el mateix tòxic que l'Amanita muscaria. Leonhard Thurneiser, metge suís del segle XVII, es refereix a un botxi molt conegut a Suïssa; a causa d'un sentiment de pietat molt humà, que ell tenia pel seu natural o

per debilitat del cor, no podia executar cap malfactor sense abans mastegar una mica d'arrel de nepta, que col·locava sota la llengua, provocant així la còlera i enfurit que li feia tornar sanguinari. També en els països nòrdics s'utilitzava en altres temps per provocar una terrible fúria guerrera.

Usos

Podem prendre'n una infusió per calmar el dolor de ventre, fer una infusió amb uns 30 g. de l'herba i un litre d'aigua, prendre després dels menjars. El seu sabor és semblant a la menta, però més desagradable. També podem fer vi amb 1 litre de xerès i 30 g. de les flors que deixarem macerar nou dies a sol i serena remenant la botella cada dia. Ho filtrarem i ens ho prendrem després dels principals menjars. La informació presentada en aquest espai és solament de caràcter general i educatiu. En cap cas aquesta informació reemplaça l'atenció del professional de salut o el diagnòstic o tractament d'una malaltia determinada. Part d'aquestes notes estan extretes de llibres ja publicats.

Bon estiu. ■

Travessa del Pirineu, de l'Atlàntic a la Mediterrània (2006 - VII)

Ramon Serra Llacuna

Maria Romero Marsal

Amb aquest nou tram s'acaba la Travessa del Pirineu. Han estat set anys plens d'anècdotes, de vivències i de bons moments. També de problemes i contratemps que gràcies al companyerisme i el bon fer de tots els travessaires, hem anat superant.

I així, etapa darrera etapa, any darrera any, hem pogut travessar tot el Pirineu, de punta a punta, des del mar Cantàbric fins a la Mediterrània. Ha estat un projecte molt llarg que he tingut la gran sort de poder-hi prendre part.

Per acabar un sincer agraïment a tots els vocals i col·laboradors, ja que sense al seu treball i esforç no hauria estat possible realitzar aquest projecte i un record pels companys que ja no son entre nosaltres; el Martí i el Quim, travessaires als últims anys i el Toni per tot l'ajut des de darrera el taulell del Club Uecanoia. Gràcies a tots per fer-nos passar estones tant bones.

LA TRAVESSA DEL PIRINEU: RECTA FINAL

Enguany els travessaires del Club Uecanoia enfilàvem el darrer tram de l'Alta Ruta Pirinenca: des d'Ulldeter fins a Portbou. Del 30 de juliol al 5 d'agost culminava un projecte que s'ha allargat durant set anys consecutius. De tots els participants que han passat per la travessa en tot aquest temps, només 3 han pogut completar de manera absoluta tot el recorregut des del mar Cantàbric fins al Mediterrani: el Cisco Viera, el Josep M. Vilarrubias i el Ramon Serra. Enhorabona a tots tres.

Aquest projecte de fer l'Alta Ruta dels Pirineus ha tingut diferents etapes, no tan sols pels diferents vocals que se n'han fet càrrec, sinó també perquè els caminaires que hi han participat han anat canviant durant els set anys d'edició. Aquest estiu érem força gent: la Susanna, la Maria, el Josep M., en Rafa, en Ramon, en Toni, en Cisco, en Quim, en Jordi, en Joan, en Martí, l'Alfons i el Jordi González, que ens acompanyà tan sols dos dies de caminada. Formàvem un grup de diferents edats i molt compacte. La nostra aventura començava el dissabte 29 de juliol, anant cap al refugi d'Ulldeter. Allà fèiem nit i l'endemà ben d'hora

començàvem la caminada de debò. Al refugi d'Ulldeter, en Xavi, el guarda, ens tenia reservada una sorpresa: no havia tingut en compte la nostra reserva i ens deia que no teníem lloc per dormir. Per sort, el nostre vocal, en Josep M. Vilarrubias, portava un resguard d'ingrés que s'havia fet i ens van admetre. Vam poder sopar a la part lliure del refugi i vam haver de dormir al terra del menjador.

1a ETAPA (41) / diumenge, 30 de juliol: Refugi d'Ulldeter (2.235 m) - Marialles

Després d'una nit mal dormida (entre roncs i duresa del terra), a quarts de set hem sentit el despertador i hem començat a posar-nos a punt per esmorzar i sortir al més aviat possible. A dos quarts de vuit ja caminàvem en direcció a la carretera que porta al pàrquing principal de l'estació d'esquí de Vallter 2000. Deixant a l'esquerra l'edifici principal, hem agafat un corriol fins a la portella de Morens (2.381 m). Hem seguit en direcció al coll i hem planejat mantenint alçada fins a la portella de Rotja, on hi ha un petit refugi metàl·lic molt ben conservat; moment perfecte per fer un mos just davant del Costabona.

La Pica del Canigó (2.784 m.)

Els 13 travessaires: Toni Aure, Jordi Corrons, Jordi González, Rafa Jiménez, Quim Parcerisas, Maria Romero, Martí Senserrich, Ramon Serra, Alfons Torrents, Joan Victori, Cisco Viera, Susanna Viera i Josep Ma Vilarrúbias.

Muntanya

Ramat d'isards

Hem seguit carenejant conservant alçada i hem passat pel costat d'una marededéu encabida dins d'unes roques de les esquerdes de Rotja, ens n'ha fet adonar un caminai-re de la zona perquè si no és difícil de veure. El camí, molt fresat i marcat per fites, ens ha dut al coll del Vent i des d'allà hem agafat una pista fins al pla d'en Guillem, un altiplà d'interès natural protegit. Apartat en un extrem d'aquesta gran extensió, hi ha el refugi d'en Guillem. Des d'aquí ja hem començat la baixada cap al refugi de Marialles fent drecera i combinant-la amb pista. El dia ha estat suau, amb poc desnivell (650 m de desnivell positiu i 1.150 m de negatiu), entre un paisatge magnífic i amb ramats d'isards freqüents.

2a ETAPA (42) / dilluns, 31 de juliol: Marialles - Xalet de Cortalets

Ens hem llevat d'hora (5.45 h) i a les 7 h ja caminàvem. El camí ha estat primer de baixada suau fins al riu, entre pins que ens oferien ombra. Un cop arribats al riu, el sender ha començat a enfilarse a poc a poc fent zigues-zagues. A mitja pujada, a més de 2.123 m hem trobat el refugi d'Aragó on ens hem re agrupat. Abans d'encarilar definitivament la pujada cap al cim del Canigó, hem fet una parada per esmorzar. Des d'allà vèiem el desnivell que ens quedava fins a la creu del cim, on ja vèiem força gent. Hem començat la pujada forta amb bon pas. Ens hem acostat a la xemeneia d'accés al cim i allà hem desat els pals per poder grimpar còmodament. En pocs minuts hem guanyat la distància que ens quedava i hem pogut fer les fotos de rigor. Hem gaudit una bona estona (quasi 1 hora) del paisatge que vèiem des del cim i hem aprofitat per dinar. A banda i banda s'estenien muntanyes, pobles, prades... Fantàstic! I al cim encara s'endevinaven les cendres del foc de la Flama del Canigó. Lentament hem encarrat la baixada fins al xalet del Cortalets, on s'acabava l'etapa. Hem arribat a les 14.15 h. Demà ens espera una bona pallissa i hem fet disciplinadament els estiraments musculars en grup.

Avui hem fet força desnivell positiu i hem superat el darrer gran cim del Pirineu en el seu descens cap al mar: el Canigó, un símbol d'unió entre les terres catalanes del nord i el sud de la frontera.

3a ETAPA (43) / dimarts, 1 d'agost: Cortalets - Amélie-les-Bains

Avui és el sant de l'Alfons, i ens espera una etapa molt llarga. Sortim del xalet a les 8 h i a 2/4 de 10 h passem pel ras del Prat de Cabrera. Des d'aquí agafem un sender que ressegueix el contorn de la vall i a les 11 h arribem al refugi lliure de l'Estanyol, en molt bon estat, seguint el GR 10. Després d'esmorzar comença la forta i sobtada pujada fins al coll de la Cirera (1.731 m). Fem aquest pendent en condicions de forta humitat, que ens fan suar de valent. Del coll estant, es veu la torre de Batera, on anirem a parar més tard. Des d'aquí ens encaminem a les mines de Batera, on actualment hi ha una *gîte d'etape*, que passem de llarg. Passada la *gîte*, continuem per una pista de terra fins a la torre de Batera (1.429 m); ens hi enfilem i allà dinem gaudint del paisatge. És el primer cop que veiem el mar. Comencem a ser conscients que el nostre objectiu final és molt a prop. Anem cap al coll de Descarga. Per la pista, avancem tot baixant fins al coll de Formentera (1.133 m) i a l'esquerra trobem les ruïnes de les mines de Formentera. Baixem cap al darrer coll del dia: el de la Redoute (889 m). Per pistes passem per diversos masos i acabem a la carretera asfaltada. Abans d'arribar a Montbolo agafem un trencall de baixada en drecera cap a Amélie-les-Bains. Aquest darrer tram es fa molt dur perquè comencem a notar molta xafogor i ja fa moltes hores que caminem. Finalment arribem a Amélie (300 m) a les 7 h de la tarda. En total l'etapa ha estat d'11 h, incloent parades. Avui ens hem guanyat el descans i la cervesa que ens ha pagat l'Alfons per celebrar el seu sant!

4a ETAPA (44) / dimecres, 2 d'agost: Amélie-les-Bains - Las Illas

Sortim d'Amélie a les 8 h i agafem el camí de Montalba. De seguida prenem el camí de can Fèlix per un sender que serpenteja i pren alçada amb rapidesa. Arribem a can Fèlix (800 m) i voltem la gran propietat. Uns 45 minuts després arribem al coll del Ric (961 m). Després d'una votació decidim acabar de pujar fins al roc de Frausa ("de France", per als francesos). Aquí coronem el cim Bicéfal (1.450 m) i ens posem a dinar gaudint d'una gran vista a banda i banda (al costat d'unes antenes immenses!). Una estona de descans i seguim una pista de baixada fins al coll dels Pous de Neu. D'aquí ens dirigim, pel sen-

der dels trabucaires, cap al santuari de les Salines. Hi arribem i podem observar la petita cova que va donar lloc a l'assentament. En el santuari, tenim la sorpresa de trobar un petit restaurant que obre a l'estiu, però passem de llarg. Una mica més avall trobem una magnífica font on carreguem d'aigua fresca.

Seguint marques vermelles passem pel coll de les Cordes i el coll de Lli. Una hora després arribem a Las Illas, un petit poblet on dormirem en una *gîte d'etape* regentada per la Caroline Martínez, i soparem de manera magnífica a l'Hostal del Trabucaire.

5a ETAPA (45) / dijous, 3 d'agost: Las Illas - coll de l'Ullat

Sortim a les 8 del matí, després d'esmorzar. Les marques del GR-10 ens acompanyaran gairebé tot el dia. Quan fa ben poc que caminem comença a ploure, però amb poca força. Tot just quan tots ens hem posat la roba impermeable, s'atura la pluja. Passem pel costat de les ruïnes del Cortal de la Cova i caminem cap al coll de Portells (678 m). Seguim cap al mas Verdés i al cap d'1 h visitem a les ruïnes romanes de Parnissars. Gairebé enganxat trobem un petit cementiri militar i uns metres més enllà, el fort de Bellaguarda, a les envistes del poble del Pertús, que es troba sota la carretera i l'autopista transfronterera. Hem aprofitat el fet de passar per aquest poble per proveir-nos d'aliments ja que en alguna etapa futura no tindrem refugi i caldrà disposar de provisions. Hem deixat enrere el poble i ens hem enfilat per una estreta carretera en direcció al Puigneulós (GR 10). Ens aturem a dinar just al costat de la carretera per reprendre ràpidament la marxa per asfalt fins al mas Reste. En aquest punt ens desviem cap a la dreta, passat un petit aqueducte. El sender que hem pres s'enfila amb força fins al santuari de St. Martí de l'Albera, el cor de la serra del mateix nom (600 m). Tenim la sort que ens ensenyen l'ermita i ens fan explicacions de tots els elements artístics que hi ha. Carreguem de nou les pesades motxilles i seguim el GR-10 durant una hora. Després ens dirigim cap a una variant d'aquest a l'esquerra per arribar a la *gîte* del xalet de l'Albera. El lloc és molt acollidor i ens han fet un sopar fantàstic. Hem brindat amb cava perquè avui és l'aniversari del Ramon i hem acabat el dia a la terrassa del xalet veient com s'esvaïen els darrers rajos de sol darrere les muntanyes.

Muntanya

6a ETAPA (46) / divendres, 4 d'agost: Coll de l'Ullat - coll de Banyuls

Hem esmorzat a 2/4 de 8h i els primers passos del dia han estat de molt pendent. Hem hagut d'agafar un ritme tranquil perquè estàvem fent la digestió i bufàvem! En acabar la pujada forta, hem arribat a la carena i ens hi hem trobat el protagonista del dia: el vent, amb una força que ens feia anar on volia ell. El bosc és preciós, i ens ofereix una ombra generosa. Alternem zones de pineda i d'altres de fageda. En algun punt els arbres estan deformats per l'acció continuada del vent. Assegurant el pas i fent un esforç extra, vençem el vent i arribem al cim del Puigneulós (1.237 m). Aquest indret és un bon mirador, una bona talaia, on hi arriba una carretera i on –per desgràcia- també hi ha instal·lades unes antenes immenses. Baixem i seguim el GR-10 per una pista forestal. Al cap d'una hora trobem el refugi del CAF de la Tanyareda. Ens hi acostem i ens sorprenem molt quan hi veiem instal·lades unes famílies joves carregades de canalla ben menuda. Ben bé ens ha semblat que el refugi lliure ha esdevingut una comuna *heappy*.

La xemeneia del Canigó

Portbou; final del trajecte

Reprenem el camí i passem el coll de Faig (584 m) i el de l'Estaca, on trobem un rètol que indica que Portbou és a 22,30 km. Durant molta estona anem resseguint la tanca de filferro que assenyala la frontera. Ens sembla a tots un fet anacrònic que encara hi hagi aquest filat amb punxes per separar els dos estats (on és l'Europa comunitària?). Deixem el puig dels Quatre Termes (1.153 m) a mà dreta i ens desviem del GR que duu a Banyuls per arribar a les barraques de les Colometes. En aquest punt és on s'havia previst dormir d'entrada, però veiem que encara és molt d'hora i que el lloc està en males condicions. Dinem, jaïem i riem una estona i després –com sempre- decidim per votació si ens quedem a fer nit allà o seguim avançant a risc d'haver de fer bivac. Guanya l'opció de seguir caminant i així ho fem. Travessem la reserva natural del bosc de Massana i reprenem el GR-10. Superem el coll de Pal (899 m). passem per l'esquerra del pic de Sallfort. En aquest punt deixem el GR-10 i continuem seguint per la frontera (senyals grocs i molta argelaga) fins al coll de Banyuls (371 m), on ens establim al refugi que hi ha al costat de la carretera, que havia estat un antic búnquer de guerra. Com que el refugi és lliure, avui soparem amb els queviures que vam comprar al Pertús.

7a ETAPA (47) / dissabte, 5 d'agost: Coll de Banyuls - Portbou

Esmorzem compartint els aliments que tenim i comencem a caminar en pujada cap al Puig de la Calma (712 m). El sender no corona el cim, sinó que el flanqueja per l'esquerra. Poc després ens tornarem a enfilar fins a situar-nos a la carena. A partir d'aquest punt anirem fent pujades i baixades carenejant en tot moment. El desnivell no és excessiu, però no hi ha ni un trosset pla. En les primeres hores de caminada hem tingut una bona temperatura, però ben aviat el sol escalfa de valent i la calor ens aixafa. El camí és tan sec que l'herba que trobem espetega quan la trepitgem. Aprofitant que ens aturem per fer un mos, uns quants ens ocupem de fer una broma al Josep M., el vocal de la travessa. El vestim amb roba de la Susanna i queda d'allò més "curiós", per dir-ho d'alguna manera. Li fem fotos i ell es compromet a entrar a Portbou amb aquest aspecte. Després de passar per corriols de tota mena arribem al coll de Taravous. Des d'aquí es veu la vall de Portbou i en un primer moment no sabem distingir Cervera de Portbou. A

mesura que ens anem acostant trobem una pista i ben aviat ens adonem de quina és la platja on hem d'acabar el nostre recorregut. El camí desemboca directament sobre les cases de Portbou, al carrer de Sant Jordi. Tots tenim força set quan arribem al poble, però ningú s'atura a beure. És el migdia i anem baixant pels carrers que ens condueixen més ràpidament cap a l'aigua del mar. La gent ens mira estranyada, sobretot al Josep M. (el seu aspecte és realment digne!). Quan arribem a la platja, els tres companys que han fet tota la travessa sencera, en Cisco Viera, en Josep Ma Vilarrúbias i en Ramon Serra es posen junts i entren vestits a l'aigua, tal com requereix el ritual excursionista. Els altres ens hi afegim, però traient-nos la roba, la motxilla i les botes. Gaudim d'una estona del bany, del sol, de la tranquil·litat i el plaer de saber que hem acabat la travessa amb èxit i sense lesions... I poc després, fruïm d'una cervesa en una terrassa tocant a mar: això és vida! La tarda, el vespre i la nit són moments de celebració, fins i tot aprofitem per anar a un ball popular del club de petanca del poble. La satisfacció que sentim i el bon ambient que hi ha en el grup fa que tots xerrem i proposem nous projectes per a l'any vinent. Des d'aquestes línies volem agrair molt sincerament la tasca dels vocals de la travessa, no tan sols els d'aquesta darrera etapa sinó tots: en Jaume Balaguer, en Lluís Moreno, l'Àngel Espelt, en Joan Rabell, en Josep M. Vilarrúbies, en Ramon Serra (i la nostra vocal a l'ombra: la Teresa Martí). Sense ells res d'això no hauria estat possible. Gràcies per tantestones de preparació i pel vostre caliu! ■

Comencem a divisar la Mediterrània

RAMON SERRA LLACUNA

Senyeres

La Torre de la Manresana

Els Prats de Rei

Ramon Serra Llacuna

Transports i telèfons d'interès

Transports

Alsina Graells

Tèlèfon: Barcelona 93 302 40 86

E-mail: clientes@alsinagraells.es
info@alsinagraells.es

Web: www.alsinagraells.es

Horaris

Calaf - Igualada			
Calaf	Els Prats de Rei	Copons	Igualada
09:14 h	09:19 h	09:27 h	09:48 h
19:29 h	19:34 h	19:42 h	20:03 h

Igualada - Igualada			
Igualada	Copons	Els Prats de Rei	Calaf
08:27 h	08:48 h	08:56 h	09:01 h
17:57 h	18:18 h	18:26 h	18:31 h

Hispano Igualadina

Tèlèfon: 93 804 44 51

Adreça: Passeig Verdaguer, s/n
08700 Igualada

Atenció al client: 902 44 77 26
de dilluns a dissabte de 8 a 21 h

E-mail: atencioalclient@hispanoigualadina.net

Web: www.hispanoigualadina.net

Horaris

BARCELONA - CALAF

BCN - Sants	BCN - M ^a Cristina	Igualada	Jorba	Copons	Prats de rei	Calaf
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS						
Excepte Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
-	10.50	12.00	12.15	12.30	12.40	12.45
-	17.20	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS. Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
-	11.05	12.00	12.15	12.30	12.40	12.45
-	17.45	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45
Dissabtes.						
-	11.05	12.15	12.30	12.45	12.55	13.00
-	17.45	19.00	19.15	19.30	19.40	19.45

CALAF - BARCELONA

Calaf	Prats de rei	Copons	Jorba	Igualada	BCN - M ^a Cristina	BCN - Sants
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS						
Excepte Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
7.15	7.20	7.30	7.45	8.00	9.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-
DE DILLUNS A DIVENDRES FEINERS. Agost, Nadal (del 26/12 al 31/12) i Dijous Sant.						
7.15	7.20	7.30	7.45	8.00	9.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-
Dissabtes.						
8.00	8.05	8.15	8.30	9.00	10.05	-
15.15	15.20	15.30	15.45	16.00	17.05	-

Horaris de pas aproximats, depenent de la circulació

0060709p

Taxis

Parades a Igualada: Passeig Verdaguer, s/n

Servei Taxi 24 hores: Ricard Tomas, Tel. 609 47 82 19

Telèfons d'interès

Ajuntament de Copons info@copons.net	93 809 00 00
Consultori Mèdic	93 809 01 50
Assistentia Social	93 809 00 00
Servei de Podologia: Judit Muns	637 94 38 76
Àrea Sanitària Rural	93 805 38 18
Associació Defensa Forestal	93 809 00 00
Bombers (emergències)	112
Ambulàncies i Emergències Mèdiques	061
Mossos d'Esquadra (emergències trànsit)	088
Mossos d'Esquadra (Igualada)	93 875 98 40
Protecció Civil Igualada	93 803 12 34
Repsol Butano	93 803 15 17
Repsol Gas Avaries	901 12 12 12
Fecsa	900 77 00 77
Aigües de Rigat	93 803 14 83
Telefònica Avaries	1002
Antena col·lectiva	616 52 23 13
Correus (Rosa)	655 92 63 80
Oficina Consorci Turisme Alta Anoia	93 868 03 66
Escola	93 809 01 42
Bàscula pública	93 809 00 00
Bibliobús Montserrat b.Montserrat@diba.es	616 98 83 52
Col·lecció d'eines tradicionals de fusteria	93 809 00 93 655 81 39 52
Tot Circ info@totcirc.com	93 809 00 81 686 83 72 25 646 29 45 72
Cal Maset (Allotjament rural) calmaset@altaanoia.info	93 809 00 97
El Refugi de Copons	93 809 01 27
Queviures Mas	93 809 00 02
Fleca Lloró	93 809 00 75
Brodats Sala Farré, SCP	93 809 00 27
Escorxador Closa i Fills	93 809 00 36
Construccions Succesos de Closa Serra, SCP	93 809 08 02
Fusteria Josep Tomàs	93 809 00 93 655 81 39 52

Recordeu que

el **Codi Postal de Copons** ha canviat
a partir d'ara es el

08289

No callis, mulla't i digues-hi la teva!
Opinió, retalls d'història, actualitat, esports...
Tot té cabuda a Camí Ral.

I ara ens ho pots enviar per correu electrònic:
camiral@copons.net

El Llançana, el marit de la Teresa Clotet i la Guàrdia Civil

Balls al carrer

En primer pla el Joan, germà de la Teresa Clotet

La Teresa Clotet, el seu marit i la seva filla Montse, 1949

Camió del pare de la Teresa Clotet, 1945

Una celebració a casa de la Teresa Clotet, 1973

Joan Miquel Saumell marit de la Teresa Clotet amb medalla, 1973

Teresa Clotet i Joan Miquel Saumell a l'entrada de casa, 1964

Balls al carrer